

Catalunya Cristiana

[/catalunyacristiana](#)

[catalunya_cristiana](#)

www.catalunyacristiana.cat

[@catorcristiana](#)

[catalunya cristiana](#)

“L’ombra, per fosca que sigui, no ens defineix; ens defineix allò lluminós”

El sacerdot i fundador dels Amics del Desert, Pablo d’Ors, publica el llibre de relats sapiencials “Los contemplativos”

P 8-13

Les diòcesis celebren la JMJ amb el lema “Alegres en l’esperança”

P 16 - 17

El nou cor mixt de Montserrat, una explosió de so i color

P 26 - 29

SUMARI

26 NOVEMBRE 2023

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

20

Benedicció de les torres dels evangelistes de la Sagrada Família

La missa de benedicció va ser presidida pel nunci Bernardito Auza

38

Mirada contemporània al Decàleg

Presentació de la sèrie "Deu Manaments", de Fragmenta Editorial

39

Realitat virtual a la catedral de Barcelona

S'aconsegueix així viure en primera persona una visita única

40

Enrique Dussel, in memoriam

El filòsof de l'alliberament

EDITORIAL

Ombra i llum

Carles Porta, director i presentador del programa *Crimis*, ha fet popular l'expressió "posarem llum a la foscor". Podria ser aquest un bon lema per al temps litúrgic de l'Advent, que comencem el diumenge 3 de desembre i que, durant quatre setmanes, ens va acostant a Nadal, quan la llum dissipa les tenebres amb l'arribada del Messies. "Jo soc la llum del món. El qui em segueix no caminarà a les fosques, sinó que tindrà la llum de la vida" (Joan 8,12).

El nostre món viu moments de foscor amb tantes guerres i injustícies que atempten contra la dignitat de les persones. A prop nostre també som testimonis de moltes situacions d'indignitat a les quals som incapaços de donar resposta com a societat. A nivell particular, al llarg de la vida, patim llargues nits fosques que ens poden enfortir o debilitar. La manera com ens en sortim, amb l'ajuda de la gràcia i la pregària, forjarà el nostre esdevenidor.

En el número d'aquesta setmana, Pablo d'Ors reflexiona sobre l'ombra i la llum. Diu que de vegades cal travessar els moments de foscor perquè emergeixi la llum. "La llum entra per l'esquerda de l'ombra", afirma el prevere i escriptor madrileny: "En l'àmbit cristià potser hem demonitzat l'ombra, sense adonar-nos que la llum no és res més que una ombra il·luminada i que l'ombra, per fosca que sigui, no ens defineix, ens defineix allò lluminós."

Hi ha persones que, un cop superada la foscor, són llum per a elles, per als altres i per al món: "Vosaltres sou la llum del món. No es pot amagar una ciutat posada dalt d'una muntanya, i ningú no encén una llàntia per posar-la sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa. Que brilli igualment la vostra llum davant la gent; així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel" (Mateu 5,14-16).

.....

Subscriviu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjuntò

Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

La setmana en tuits

ANNA RAMIS ASSENS
@ANNARAMISASSENS

16/11/2023

Pedagoga

Sovint em pregunten com posar límits tot fent saber que estimem els fills. Vet aquí una manera: gestionant bé les pantalles de tots els de casa! NO només les dels menors! T'estimo, per això et regulo!

PATRICIA CENTENO
@POLITICAYMODA

16/11/2023

Periodista

Si voleu fer monòlegs, al club de la comèdia. L'ús de l'insult groller no únicament desacredita com a representant públic i diplomàtic, també per a qualsevol feina fora de la política

PAPA FRANCESC
@PONTIFEX_ES

15/11/2023

Preguem junts per la pau, de manera especial per la martiritzada Ucraïna, i també per Terra Santa, a Palestina i Israel; i no ens oblidem del Sudan, que pateix molt. Dedicuem una mica de temps cada dia a resar per la pau. Volem pau!

JAUME COLLBONI
@JAUMECOLLBONI

14/11/2023

Alcalde de Barcelona

La feina que fan entitats com Càritas Barcelona en favor de les persones que més ho necessiten a la ciutat és d'un valor incalculable. Avui he pogut conèixer de primera mà un dels seus projectes i conversar amb l'equip que el fa possible. És prioritari posar les persones al centre de les polítiques socials i crear sinergies amb el tercer sector, només d'aquesta manera farem de Barcelona una ciutat més acollidora i inclusiva

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

EL CANVI CRISTIÀ DELS PRIMERS QUATRE SEGLES

La transformació sociològica del cristianisme (siglo I al IV). Aquest és el títol d'un interessant llibre, editat per Hacer Editorial, en què Josep Maria Pascual Esteve repassa i analitza el context social, polític, econòmic i cultural on augmenten els primers seguidors de Jesús. L'autor, en una entrevista al programa *Sense distància*, va dir el 13 de novembre que "el cristianisme és, dins el judaisme, un moviment social alternatiu, com es veu en el fet que maten Jesús, perquè qüestiona tot l'aparell religiós del temple, el pagament dels impostos a

l'imperi romà i les situacions de desigualtat".

Josep Maria Pascual, doctor en Sociologia, va explicar que "el cristianisme creix una mica el segle I, una mica més el II i sobretot el III, amb una gran crisi a tot l'imperi romà, una pandèmia on els cristians sobresurten perquè defensen i prediquen l'ajuda als altres, una justícia distributiva i la fe en el més enllà". L'autor ha participat en l'assessorament, l'elaboració i l'avaluació d'un centenar d'estratègies urbanes i regionals a Europa, Àfrica i Amèrica Llatina.

Zoom **MACIÀ GRAU**

Els dies 24 i 25 de novembre se celebra la 15ena edició del Gran Recapte, la iniciativa impulsada per la Fundació Banc dels Aliments per recollir aliments per a les persones en risc d'exclusió social i pobresa. L'anterior edició va comptar amb la participació de més de 16.000 voluntaris, una xifra que el Banc dels Aliments considera molt positiva, ja que necessita recaptar el màxim d'aliments possible per tal de poder atendre les persones que ho necessiten durant el primer trimestre de l'any vinent. Aquesta edició ve marcada per la pujada dels preus en aliments bàsics com l'oli, la llet i els ous.

L'efemèride

29 de novembre del 1268

Comença el conclave més llarg de la història, que culminarà l'any 1271, després de 34 mesos, amb l'elecció de Gregori X

Contrapunt

Ha arribat l'hora d'aprofitar

ADA PARELLADA
Restauradora

Tinguem curiositat per saber on i qui ha produït l'aliment que mengem

Llencem un de cada tres aliments produïts” i “Amb la meitat del que llencem podríem combatre la fam crònica mundial”. Són dues veritats esfereïdores que, de tan certes, sacsegen qui les escolta i inciten a l'acció... o això és el que desitgem els qui fa anys que denunciem el desori del sistema alimentari.

La complexitat del sistema alimentari ens supera. Les imbricacions, relacions, incoherències, interessos... són superlatives i fan difícil resumir la problemàtica en una frase i, alhora, la solució és multifactorial.

D'entrada, dir que els qui tenen la responsabilitat de la solució són els governants i els agents de la

cadena de valor dels aliments. El govern ha de legislar i aplicar les lleis en clau de sostenibilitat mediambiental. La cadena de valor ha d'acceptar i aplicar les normatives en clau de responsabilitat també mediambiental. Ser sostenible i aprofitar els aliments, paradoxalment, és més car que malmetre el planeta i llençar a cor què vols. Una paradoxa que ens costarà molt cara. De sempre sabem que el que és barat ens acaba sortint car.

Tal com he dit, la responsabilitat de la solució és de l'administració i de la cadena de valor dels aliments, però els consumidors tenim un enorme poder. És cert que individualment som puces, però junts i en la mateixa direcció podem fer girar el món

en l'altre sentit. Si tots comprem de proximitat, mostrem compromís en l'aprofitament dels aliments, reduïm l'ús d'envasos superflus i separem bé els residus, veurem créixer el bosc.

Hem de militar en la compra de productes de proximitat perquè no només és una mesura de millora mediambiental, amb la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, sinó que és un sistema infal·libre per a la supervivència del sector primari, d'equilibri territorial entre les zones urbanes i rurals i de manteniment del paisatge.

Tinguem curiositat per saber on i qui ha produït l'aliment que mengem. Posar cara a qui elabora el que mengem ens fa valorar la feina feta i ens fa estimar l'aliment i la terra.

La sal de la terra

Privadesa i Big Data

FRANCESC TORRALBA
Professor de la Fundació
Blanquerna-URL

Al'hora present, innumbrables aparells enregistren qui som, què estem fent, on anem i amb qui ens estem comunicant. No es tracta d'una vigilància amagada, sinó d'una propietat inherent a la tecnologia numèrica. Les dades poden ser emmagatzemades cada cop de manera més fàcil i avaluades en un sistema que no para de créixer en complexitat.

Els experts han identificat algunes normes ètiques relacionades amb el Big Data. La protecció de l'esfera privada està garantida pels principis de minimització de les dades i la li-

mitació de l'emmagatzematge. Totes les aplicacions de Big Data citades remetent a aquesta protecció clàssica de les dades.

La no-discriminació també és un criteri ètic rellevant. Fixar el preu individualitzat presenta un risc de discriminació. La disposició del client a pagar pot ser tinguda en compte en la determinació del preu, sempre que no s'aprofiti de situacions precàries no imputables a la persona que les viu.

La utilització de les dades requereix un consentiment explícit. Cal que cada persona pugui donar el vistiplau al fet que s'explotin les seves dades, després d'haver estat informada sobre l'ús que es farà d'elles.

La transparència és una altra condició indispensable perquè el consentiment informat tingui qualitat. Les condicions generals de venda, que molt sovint són llargues i feixugues de comprendre per als no iniciats, són un immens obstacle a la transparència.

Cal, doncs, una comunicació proactiva, transparent i comprensible sobre la recollida i la utilització de les dades. Als polítics els correspon la tasca de revisar les lleis de protecció de dades tenint en compte les aplicacions de Big Data i els desafiaments ètics. Als jutges els pertoca jutjar aquestes situacions des de la imparcialitat, però als ciutadans ens correspon transitar d'un consum inconscient i passiu cap a un consum conscient i actiu. Ens correspon discernir què consumim i no solament això, sinó les dades personals, professionals i socials que entreguem a les empreses i pensar a canvi de què ho fem.

La utilització de les dades requereix un consentiment explícit

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

Església en sortida

Aquest diumenge finalitzem l'any litúrgic amb la celebració de la solemnitat de Nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el món. Al llarg de tot l'any litúrgic, contemplem el misteri de la revelació de Déu en la persona de Jesucrist, que s'inicia amb el misteri de la seva Encarnació i culmina amb el misteri de la seva Passió, Mort i Resurrecció.

Avui, com ens ho recorda el prefaci de la missa, agraïm a Déu que hagi ungit sacerdot etern i rei universal el seu Fill unigènit i Senyor nostre Jesucrist. Agraïm a Jesucrist que hagi acceptat la voluntat del Pare d'oferir-se com a víctima que ha fet possible la redempció de la humanitat. Celebrem que Jesucrist ressuscitat continua actiu en la missió de transformar la creació en el Regne universal i etern, Regne de veritat i de vida, Regne de santedat i de gràcia, Regne de justícia, d'amor i de pau.

El primer diumenge d'Advent, el 3 de desembre, iniciarem el nou any litúrgic i també un nou cicle, el cicle B de lectures dominicals, extretes de l'Evangeli de sant Marc. Demanem ja des d'ara al Senyor que aquest any litúrgic ens ajudi a endinsar-nos una mica més en el misteri de salvació que ens ha revelat Jesucrist i a acollir-lo amb amor i profunda alegria.

A la nostra arxidiòcesi, l'inici d'aquest nou any litúrgic coincideix amb un canvi d'eix al Pla Pastoral *Sortim!* Arribem a l'últim eix o objectiu, dels cinc que hi ha establerts en aquest Pla Pastoral iniciat l'any 2018, que recull unes orientacions i propostes per a una conversió pastoral a l'Església arxidiocesana de Barcelona. Per aquest motiu, aquesta tarda celebrarem una trobada a la parròquia de Sant Pius X de Barcelona. En aquesta trobada es vol fer balanç de l'aplicació del Pla Pastoral durant els darrers anys i aprofitarem per presentar el nou eix

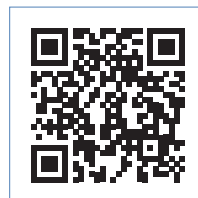
per treballar durant aquest nou curs: l'encontre i l'anunci de Jesucrist.

Convidem les diferents realitats de la nostra diòcesi: parròquies, comunitats religioses, escoles, associacions, moviments, etc., a continuar desenvolupant aquest Pla Pastoral. A partir d'ara, us proposem que tota acció pastoral se centri en la labor de "renovar la nostra adhesió personal a Crist, anunciar-lo de manera nova, promoure el primer anunci en ambients on la fe cristiana encara no ha arrelat o s'ha extingit".

L'encontre amb Jesucrist és l'eix central del Pla Pastoral. La resta d'eixos tractats en anys anteriors (els pobres, la fraternitat, els joves i el discerniment) convergeixen en aquest cinquè eix que, si recordeu la imatge del panot que ha estat l'emblema d'aquest Pla Pastoral, ocupa el cercle central.

Benvolguts germans i germanes, en la celebració de la solemnitat de Nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el món, us convido a participar, aquesta tarda, en la trobada diocesana que acollirà la parròquia de Sant Pius X*. Units en la pregària i sota el guiatge de l'Esperit Sant, donarem gràcies al Senyor pels fruits d'aquest Pla Pastoral diocesà i li demanarem que ens ajudi a seguir sent una Església en sortida!

* Al carrer del Cardenal Tedeschi, 52, de Barcelona. Dia i hora de la trobada diocesana: 26 de novembre, a les 17.00 h. L'acte s'enregistrerà i es podrà recuperar a través del següent codi QR:

Pablo d'Ors fa acompanyaments personals, molts via videoconferència. "Aquí la tècnica s'està convertint en una mediació d'una cosa sagrada i, per tant, ens obliga a una reflexió antropològica més profunda", afirma.

Pablo d'Ors, sacerdot en frontera i escriptor

“NO HI HA FERIDA, PER PROFUNDA QUE SIGUI, QUE L'AMOR DE DEU NO SIGUI CAPAÇ D'ESBORRRAR RADICALMENT”

JOAN ANDREU PARRA
Barcelona

De la mateixa manera que la música necessita els silencis, així és el fraseig de Pablo d'Ors (Madrid, 1963) i en un to de veu que obliga a parar-hi atenció. Gran conversador, mai interromp l'interlocutor i trufa la conversa amb diversos “senzillament”, potser, més enllà d'una falca, una invitació a anar a allò essencial i a dessembullar les nostres existències. Ens trobem a primera hora del matí

a l'hotel on s'ha allotjat, ja que la vigília ha presentat *Los contemplativos* (la seva tretzena publicació: vuit novel·les, dos llibres de relats i tres assajos) a la Casa del Llibre de Barcelona. Atén amb cordialitat el nostre setmanari.

Amb *Los contemplativos* finalitza la “Trilogia de l'entusiasme”. Des d'on alimentar l'alegria i l'esperança (cosines germanes de l'entusiasme) en aquests moments de tribulació?

Quins moments no són de tribulació i quins moments no ho són de joia? Parlem del tren que descarrila, però no dels 99 trens que arriben a l'hora. És veritat que hi ha conflictes, com ara Israel-Pal·lestina, però també és veritat que mai la humanitat no ha estat tan en pau com ara. Mirant-ho des del

macrocontext, les coses resulten més objectives. Com no deixar-nos arrossegar per aquesta marea de foscor o negativitat? Doncs senzillament mirant-nos amb profunditat i amor. La font fonamental d'Esperit la tenim a dins: si poses amor a dins, culls amor a fora i a la inversa. Veiem el món tal com som. És una invitació, un cop més, al conreu de l'interior, a treballar la pau interior. La guerra exterior no és res més que una visibilització de la guerra interior que tenim dins. Si realment tots estiguéssim en pau, senzillament no hi hauria guerra.

En una entrevista recent, es refereix també al control de les emocions perquè no ens segrestin les reaccions. En canvi, tenim injustícies flagrants i un ambient on s'atia el foc de la polarització,

de l'odi i la venjança. Com transcendir-ho?

Doncs, senzillament, entrenant-se. Evidentment, la societat té la seva lògica, però també en té l'individu; l'individu pot ser víctima de la societat o, per contra, pot fer-hi front. No es tracta d'una tasca de titans, es tracta, simplement, d'un entrenament gradual, és a dir, començant cada dia a dedicar un temps per a l'essencial, i que la urgència no ens atropelli. L'essencial és jugar amb els nens, xerrar amb la gent gran, guardar temps per a la pregària, estar en contacte amb la natura, fer exercici físic... És el camí per sortir d'aquesta lògica mercantil-capitalista que tenim internalitzada, aquesta dictadura de la pressió de rendiment. Precisament, el camí espiritual és per adonar-nos que les persones són, som el que som, més enllà que produïm més o menys.

L'Església es troba en un moment important, està celebrant el Sínode sobre la sinodalitat. Què n'espera?

Aquest viratge de l'Església cap als pobres i els més desafavorits és molt evangèlic i atorga molta credibilitat ètica a la institució eclesial. Penso, però, que el viratge essencial no és simplement humanista i ètic, sinó que hauria de ser profundament transcendent i espiritual. Auguro que, des de l'Església, els màxims responsables subratllin aquesta dimensió clarament espiritual, de contacte amb Déu, amb el misteri de la llum i de l'amor. I, per tant, que la pregària tingui un lloc de preeminència absoluta, perquè sense pregària i sense espiritualitat, el culte, el compromís amb els pobres, la doctrina, la moral es desfonen. És pel que treballa també; espero que l'Església sintonitzi el màxim possible amb el món contemporani. Hi ha una crisi del Pare (perquè hem minat els fonaments de l'autoritat, tot allò que parla de verticalitat i jerarquia a l'occidental li produeix urticària) i del Fill (perquè també s'està posant en crisi la dimensió personal de Déu), però no de l'Esperit. Finalment, m'agradaria una Església que no plantegés les seves propostes només per als batejats, sinó que tingués realment una pretensió d'universalitat. La

gent no es divideix en creients o no creients, en cristians i tots els altres, es divideix en gent que té set de Vida i gent que no en té. Sortir d'aquest eclesiocentrisme o auto-referencialitat, que diu el Papa, és el més interessant.

Li proposem una pregunta per cada relat dels *contemplatius*. Comencem per la dimensió del cos. Les tecnologies de la informació ens estan dissociant del cos i els seus límits?

Les tecnologies estan suposant una gran revolució al voltant de la comprensió que l'home té de si mateix i del món. Com tot, no són dolentes o bones en si mateixes, sinó que depèn de l'ús que se'n faci; el seu ús no hauria de ser purament pragmàtic, sinó reverencial; hem d'aprendre que la tècnica requereix la seva reverència, el seu respecte. Aquest relat és la història de dues ancianes que han connectat amb el

“La guerra exterior no és res més que una visibilització de la guerra interior que tenim dins. Si realment tots estiguéssim en pau, senzillament no hi hauria guerra”

Moment de l'entrevista a Pablo d'Ors el 24 d'octubre passat en un hotel barceloní.

“Sense pregària i sense espiritualitat, el culte, el compromís amb els pobres, la doctrina, la moral, es desfonen”

“Als cristians no ens han ensenyat que el cos pot ser la porta privilegiada per entrar en contacte amb el Misteri”

“Les nostres febleses o mancances són les responsables de la forja del nostre caràcter, la gràcia s'obre pas precisament en moments inesperats”

profund de si mateixes per mitjà del cos. Als cristians no ens han ensenyat que el cos pot ser la porta privilegiada per entrar en contacte amb el Misteri. És una revolució aprendre a pregar amb el cos.

El buit. Hi parla de la pandèmia de la salut mental. Entén aquest malestar del món? Ha experimentat aquest buit?

El dolor del món començo a entendre'l ara, perquè abans cal haver transcendit el propi i això és un camí llarg. En el cas dels cristians, abans de plantejar-te la redempció de la humanitat has de redimir la teva ombra, el teu cor que està enfosquit. I és clar que, com gairebé tots els éssers humans, he conegut el patiment. Aquest relat va sobre el buit en el sentit que, tot i que el cos és la porta, el buit és el punt de partida. Per a mi, el paradigma de buit és el fill pròdig que, de sobte, sent un buit al cor, a l'estómac, i

això el fa retornar a la pàtria, al pare. És el que li passa al personatge d'aquest relat: és precisament quan estem buits quan pot entrar allò nou, allò estrany, l'estranger, el samarità, que és el que ens porta la plenitud.

L'ombra. El seu llibre anterior, *Biografia de la luz*, era fruit d'haver estat “en la nit més negra”. Accepta aquests moments d'ombra?

He tingut moments de foscó molt profunds. Entre el 2005-2006 vaig tenir un conflicte amb la diòcesi de Madrid i em vaig trobar en una situació de desemparament: no podia celebrar l'eucaristia, ni tenia un ministeri pastoral, ni un sou. Va ser el més dur que m'ha passat mai, però a partir d'aquell moment d'ombra van començar totes les coses bones. Vaig iniciar-me en la meditació a partir d'aleshores. I això em porta a pensar que no només buit i plenitud són les dues

“S'està obrint pas un nou paradigma, el de la consciència, que inclou, però també transcendeix, la raó”

“Hem de ser el canvi que esperem de la generació que ens segueix. No podem demanar als nostres fills allò que nosaltres no som”

cares d'una mateixa moneda, sinó que ombra i llum també ho són. És a dir, la llum entra per l'esquerra de l'ombra. Les nostres febleses o mancances són les responsables de la forja del nostre caràcter, la gràcia s'obre pas precisament en moments inesperats. Fins i tot del que no està bé, l'Esperit en treu bé.

Aquest relat parla sobre la fascinació del que és fosc, en definitiva, del poder del Maligne, sobre com ens creem els nostres propis fantasmes i ens fem patir. En l'àmbit cristià potser hem demonitzat l'ombra, sense adonar-nos que la llum no és res més que una ombra il·luminada i que l'ombra, per fosca que sigui, no ens defineix, ens defineix allò lluminós.

La contemplació. És, juntament amb la meditació, la clau per a una vida sana, en pau, amb equilibri? Com incorporar-les a la pràctica en vides embolicades i precaritzades?

Estic convençut que, d'aquí a uns anys, màxim dècades, s'haurà introduït la meditació a les escoles, a les universitats, als centres de salut... Igual que un individu travessa al llarg de la seva història diferents nivells de consciència, doncs també la humanitat. Si avui estem a un nivell de consciència on la raó és el paradigma, fa 2.000 anys ho era el mite i abans, la màgia. Però s'està obrint pas un nou paradigma, el de la consciència, que inclou, però també transcendeix, la raó. Molts estem despertant del somni de la raó i l'Església també està cridada a fer-ho. Per exemple, avui, què és allò que l'Església anomena teologia? Teologia és mite racionalitzat, però si no omple l'ànima dels lectors de llibres de teologia és perquè hauria de ser més que un raciocini sobre els grans relats.

La identitat. Parlem d'adolescents i joves, una etapa decisiva en la construcció de la identitat. Prolifera un discurs catastrofista al voltant d'ells. Quina visió en té? Quins canvis hauríem de fer els adults?

Hem de ser el canvi que esperem de la generació que ens segueix. No podem demanar als nostres fills allò que nosaltres no som. No tinc una visió catastròfica, en absolut, encara que certament constato les diferències de tarannà i de plan-

teament dels joves i les nostres. S'està obrint alguna cosa nova, diferent i, a més, cada cop més ràpidament. Certament, tot el tema de les pantalles i el món digital és un enorme desafiament que segurament ens va gran. Si miréssim els joves amb amor en lloc de judici i condemna, ens aniria millor. Si no els mirem amb amor és perquè no ens mirem a nosaltres mateixos amb amor i comprensió. El primer que cal fer amb aquesta joventut és acceptar-la, és a dir, respectar-la (fer-se càrrec del que passa fora de nosaltres sense intervenir-hi) i assumir-la (fer-nos càrrec del que és intern, autoresponsabilitzant-nos-en). A partir d'aquí trobarem vies creatives de solució.

El perdó. Vostè s'hi refereix com “un dels cimals de la realització humana”. La teoria la sabem, però no l'apliquem. Com desfer aquest nus?

La gran pregunta que hi ha darrere de la qüestió del perdó és qui s'ofèn. Donem per descomptat que hi ha una ofensa, que hi ha una ferida i per tant què cal fer davant d'això. Però la pregunta mística més radical és: hi ha ofensa, hi ha ferida? Per això és un cim, perquè el que un descobreix en el camí de la vida interior és que no hi ha res a perdonar, que les ombres no tenen consistència, tenen existència, però no tenen essència, és a dir, no et defineixen. Certament, ens poden fer patir, però qui pateix sempre és l'ego. Jesús ens diu: “I no tingueu por dels qui maten el cos però no poden matar l'ànima.” Si tu habites en aquest territori, ets invulnerable. Aquest discurs no es pot fer a la dona que ha estat violada, al nen que ha estat assassinat, evidentment. A les persones que pateixen cal acompanyar-les amb una presència silenciosa, afectuosa, atenta. Però radicalment estem cridats a netejar qualsevol rastre d'ofensa que tinguem; és a dir, no hi ha ferida, per profunda que sigui, que l'amor de Déu no sigui capaç d'esborrar radicalment. Vull explicar un conte breu de Borges: es troben Caïn i Abel, mil·lennis després de l'Edèn, i Abel pregunta a Caïn: “Com estàs?” I Caïn li respon: “No te'n recordes que et vaig matar?” I Abel respon: “No, però me'n recordo que ets el meu

germà.” Aquest és el perdó, que és capaç de no recordar-se’n, perquè no és substancial, però en canvi no oblida la fraternitat, que som un.

La vida quotidiana. Com estimar i aportar llum al nostre Natzaret quotidià (recordem els 30 anys de vida oculta, no pública de Jesús), la vida vulgar i ordinària?

Més d’una vegada he pensat que Jesús va viure el Natzaret, la vida quotidiana, abans de la vida pública. I potser nosaltres hem de fer el moviment contrari: passar de la vida pública per després arribar a Natzaret. El seu punt de partida és el nostre punt d’arribada. El que un descobreix després de recórrer un periple llarg de vida és que allò que estem buscant ho tenim a l’abast de la mà. El més elemental és el més essencial. Caminar, respirar, dormir, mirar als ulls... tot això és el que ens ofereix la vida quotidiana. L’espiritualitat és la consciència del que és natural. Precisament, aquest relat està situat al final perquè és a això al que condueix el camí interior, a adonar-nos que tot és aquí i que no necessitem anar enlloc, ni tenir experiències esotèriques rares per descobrir-ho.

“El més elemental és el més essencial”

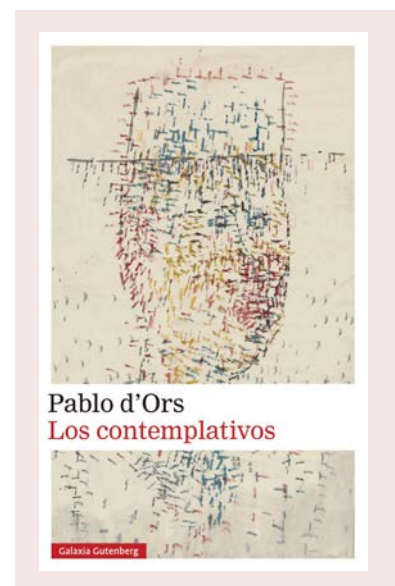
“LOS CONTEMPLATIVOS”: RELATS SAPIENCIALS PER A L’AUTOCONEIXEMENT

Sergio Vila-Sanjuán i Joan Tarrida van acompanyar Pablo d'Ors a la presentació a Barcelona.

Tot i que l’assaig és el gènere on Pablo d’Ors és més reconegut (*Biografia del silenci* acumula 300.000 exemplars), la ficció li aporta més alegria. Així doncs, té lògica culminar la “Trilogia de l’entusiasme” amb el volum *Los contemplativos* (Galaxia Gutenberg, 2023), un conjunt de set contes contemplatius pensats com a manual d’espiritualitat quotidiana. “Mestres espirituals com Anthony de Mello o Jesús de Natzaret parlaven en forma de paràboles. Espero que la gent que llegeixi *Los contemplativos* no en surti com ha entrat al llibre, sinó que, d’alguna manera, alguna pàgina, personatge o situació els faci qüestionar-se, trobin preguntes, consol, força; la funció de la narració és justament aquesta, tocar i alimentar l’ànima, no sols moblar el cap”, remarca. De fet, entre les situacions descrites, se n’adverteix la presència discreta de l’autor: “Tots els meus relats són autoficció, són coses que he pensat, sentit, m’han explicat o he vist. Res del que dic és històric, però és veritat perquè ens passa per dins”,

admet. En aquests relats personalistes, la dimensió comunitària no apareix explícitament i d’Ors ho explica: “Crec que el subjecte ben entès comporta consciència de comunió. Fins a quin punt la comunió ens porta a l’experiència de comunió o, per contra, ens porta més a experimentar la solitud? Aquí hi ha una tensió clara.”

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim el missatge del **Papa** per a la **JMJ** local, parlem de **Jacques Maritain** i **Carles de Foucauld** i assistim a la benedicció de les **torres** dels **evangelistes** de la **Sagrada Família**

El 26 de novembre se celebra a cada diòcesi amb el lema “Alegres en l’esperança”

NI ELS DINERS NI LA DISTÀNCIA SÓN PROBLEMA, L’IMPULS DEL PAPA A LES JMJ LOCALS

El papa Francesc s’acomia dels joves després de la missa d’enviament a la Jornada Mundial de la Joventut de Lisboa.

RODRIGO MORENO QUICIOS
CORRESPONSAL A ROMA

Gairebé quatre mesos després de la Jornada Mundial de la Joventut que es va celebrar de l’1 al 6 d’agost a Lisboa, els joves del món tenen una nova cita per reunir-se a les seves Esglésies particulars. Parlem de les JMJ locals, un esdeveniment convocat per al 26 de novembre sota el lema “Alegres en l’esperança”.

Uns dies abans d’aquesta festa, Francesc ha volgut adreçar-se als joves en un missatge felicitant-los per ser “realment l’esperança joiosa d’una Església i d’una humanitat sempre en moviment”. Els ha reiterat la invitació a dos esdeveniments multitudinaris: la JMJ de Seül el 2027 i el

Jubileu dels joves que Roma acollirà durant el 2025 i per al qual l’administració local ja s’està preparant. N’és una prova la reunió que la primera ministra italiana, Giorgia Meloni, va mantenir el 14 de novembre amb el secretari d’Estat vaticà, Pietro Parolin, abordant grans obres públiques. Tots dos van ser acompanyats per altres autoritats dels seus estats i la Santa Seu va demanar al Ministeri d’Exteriors més agilitat en l’expedició de visats per als 32.000 turistes que espera la Ciutat Eterna i un reforç dels seus recursos sanitaris.

Al marge dels grans esdeveniments per als propers anys, el Papa ha volgut fixar la mirada en els joves

que el 26 de novembre construiran Església en el seu entorn més immediat. “La joventut és un temps ple d’esperances i somnis, alimentat per les esplèndides realitats que enriqueixen la nostra vida”, els ha dit. Tot i que és plenament conscient de les manques de sentit a les quals s’enfronta aquest grup d’edat per al qui “l’esperança sembla que és la gran absent”.

Francesc ha demanat als joves sembrar l’esperança en “molts dels vostres coetanis que, malauradament, viuen experiències de guerra, violència, assetjament escolar i altres tipus de dificultats”. Amb duresa, però també sensibilitat, denuncia que molts d’ells “es veuen afligits per la desesperació, la por i la depressió”. Considera que estan “tancats en una presó fosca” i assenyala “l’alt nombre de suïcidis entre els joves en diferents països”. Amb 86 anys, el Papa mostra una profunda conscienciació sobre la salut mental que el connecta profundament amb els joves, els quals viuen aquesta xacra com una de les preocupacions més grans.

Davant d’aquest escenari, Francesc recomana alimentar la virtut teològica de l’esperança. D’una banda, proposa entrenar-la preguntant perquè “quan l’espurna de l’esperança s’ha encès en nosaltres, de vegades correm el risc que s’apagui per les preocupacions, les pors i les càrregues de la vida quotidiana”. Considera que, amb una aturada per lloar i donar gràcies, la foscor pot desaparèixer del cor. I un altre consell: “Alimentar la nostra esperança en les nostres decisions quotidianes”, per la qual cosa recomana limitar l’ús del mòbil, que

de vegades desconnecta més del que connecta. “A les xarxes socials és més fàcil compartir notícies dolentes que notícies d’esperança, per tant, us proposo compartir cada dia una paraula d’esperança, convertiu-vos en sembradors d’esperança en la vida dels vostres amics i de tots els qui us envolten.”

Segons les orientacions pastorals per a la celebració de la Jornada Mundial de la Joventut a les Esglésies particulars, un document que el Dicasteri per als Laics va publicar el 2021, aquestes trobades busquen respondre a les necessitats dels joves que, “a causa de dificultats objectives d’estudi, feina o econòmiques, no tenen la possibilitat de participar en les celebracions internacionals d’aquestes Jornades”. I es dona com a clau per a l’organització d’aquesta “festa de la fe” que posseeixi un component fort “de testimoni, comunió i pregària similar a les internacionals, que han marcat profundament l’existència de tants joves arreu del món”.

PAPA FRANCESC

“Quan l’espurna de l’esperança s’ha encès en nosaltres, de vegades correm el risc que s’apagui per les preocupacions, les pors i les càrregues de la vida quotidiana”

UNA FESTA PER NO OBLIDAR ELS POBRES

El 19 de novembre es va celebrar la Jornada Mundial dels Pobres, un esdeveniment que el Papa va instaurar el 2017 i que en aquesta edició duia com a lema “No apartis la mirada dels pobres”. A banda d’una missa a la basílica de Sant Pere i un dinar del Papa amb mil persones sense llar a

l’Aula Pau VI, la Santa Seu va instal·lar uns punts sanitaris a la plaça de Sant Pere que, entre els dies 13 i 18 de novembre, van posar 50 metges a disposició de les persones vulnerables per fer-los reconeixements, anàlisis de sang i dispensació de medicaments, vacunes i proves de Covid.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

No és tant el que es fa, sinó des d’on es fa

Això ho vaig aprendre fa molts anys, però ho experimento d’una manera especial quan estic envoltada de gent meravellosa que dedica part del seu temps per ajudar els altres, amb un nom que —malgrat que no és el que més m’agrada— és el que es fa servir per entendre’ns quan parlem de les persones que dediquen hores a obres socials, associacions, fundacions o simplement a visitar els que viuen sols en residències o llars.

Potser no és estrany que els organitzadors d’aquestes obres preguntin als nous voluntaris “per què ho volen ser”. Pot haver-hi respostes de llibre: que van per l’ajuda al que ho necessita i segur que és el principal. A la llarga, hom s’adona que malgrat que sense voluntariat no es podrien portar a terme moltes de les obres que es fan, el més important és la motivació autèntica i —en definitiva— des d’on es fa, quina és la teva actitud interior que et porta a dedicar un temps a ajudar el que ho necessita.

Es pot fer des de la necessitat d’omplir el teu temps lliure en començar el temps de la jubilació. Es pot fer per omplir algun buit interior que no et deixa ser feliç, es pot fer per un sentiment d’altruisme innat de les persones de bon cor que sempre estan disposades a ajudar els altres. Gràcies a totes aquestes diferents motivacions, les obres socials compten amb meravelloses persones lliurades els altres.

Deixeu-me que us digui un secret: el goig que atorga la benaurança de la misericòrdia és una motivació que no té comparació amb cap altre goig. Estimar des de Déu i amb Déu és joiós!

VIQUI MOLINS, S.T.J.
Religiosa teresiana

El divendres 1 de desembre es presenta un llibre sobre la relació entre el filòsof i el germà universal

JACQUES MARITAIN I CARLES DE FOUCAULD

Jacques Maritain, filòsof i escriptor.

JOSEP LLUÍS VÁZQUEZ BORAU

Fotos: Viquipèdia

El divendres 1 de desembre tindrà lloc una feliç coincidència a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona, Carrer Diputació, 235, a les 19 h. És un acte de pregària i presentació del llibre *Jacques Maritain i Carles de Foucauld*, presidit pel bisbe Javier Vilanova i organitzat per la Comunitat Ecumènica Horeb Carles de Foucauld, el Seminari Conciliar i l'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya, i la coincidència rau en el fet que, d'una banda, el divendres 1 de desembre, a les 19 h de l'any 1916, moria assassinat el germà Carles, i

de l'altra, que ara fa cinquanta anys de la mort de Jacques Maritain.

En el llibre ens preguntem quina relació podem establir entre Maritain i Foucauld, si aquest darrer des del 1901 està present al Sàhara, primer a Beni Abbés i des del 1906 al 1916 al país tuareg? Durant aquest temps, Foucauld fa tres viatges a França, i no hi ha constància de coincidència amb Maritain. Així, doncs, d'on ve aquesta relació?

Durant mig segle, des de la Primera Guerra Mundial (1913) fins al final de la guerra d'Algèria (1962), Louis Massignon (1883-1962) i Jacques Maritain (1882-1973), i Raïssa Maritain (1883-1960) amb menys freqüència, s'intercanvien 492 cartes i targetes, que són un dels grans diàlegs espirituals del segle XX. Un concert interior tibant i vibrant que uneix dos homes diferents però units per la seva fe en Crist.

El 28 de gener del 1917 Maritain escriu a Massignon, que es trobava a l'exèrcit d'Orient: "He pensat molt en tu, benvolgut amic, quan m'he asabentat pels diaris de la malaurada notícia, que ja has de conèixer des de fa algunes setmanes, de l'assassinat del teu volgut i molt estimat pare Foucauld." Poc més d'un mes després, el 23 de febrer de 1917, Maritain anota al seu quadern: "Menjar a casa de Massignon... conversem tota la tarda, m'agrada conversar amb aquesta ànima ardent i plena de noblesa, d'una línia moral tan recta i austera, d'una intel·ligència tan aguda i plena de curiositat. Resem junts a Montmartre. La nostra amistat es fa cada vegada més estreta durant aquesta guerra malgrat la separació material. Em parla molt de Foucauld. Em demana que resi per l'obra de Foucauld (La unió d'oracions per la conversió dels infidels)."

De la primera edició no comercial del Directori o Consells Evangèlics del pare Foucauld, Massignon en dedica un exemplar a Jacques Maritain que va en la segona posició d'una llista de cinc. D'aquesta manera, Maritain s'associa des del començament a la difusió del testimoni i l'obra de Carles de Foucauld.

Massignon i Maritain van mantenir aquesta amistat fins a l'any 1962, data en què va morir Massignon. Anys més tard, Maritain, ja vidu i cap al final de la seva vida, a l'edat de 88 anys va fer la seva professió religiosa als germans de Jesús del pare Foucauld, que havien estat fundats pel germà René Voillaume, qui va tenir una estreta amistat amb el matrimoni Raïssa-Jacques Maritain.

Voillaume i els germans que s'havien establert a El-Abiot-Sidi-Cheikh (Algèria) van llegir i acollir amb simpatia el llibre de Maritain *L'Humanisme integral*. La seva meditació sobre la penetració de l'Evangeli en tot l'humà i sobre un nou estil de vida evangèlica en el món va coincidir amb la conscienciació que s'anava realitzant dins la Fraternitat sobre la vida oculta de Jesús a Natzaret. Comença una evolució en la cerca de respostes de la Fraternitat amb vista a la seva vocació contemplativa en terra de missió, en el sentit d'una vida centrada sobretot en el treball per viure i en un contacte més íntim amb la gent.

Maritain va ser professor dels Germanets, vivint amb ells i com ells en un barracó al jardí del convent dels dominics de Tolosa. Maritain sintonitzava perfectament amb l'espiritualitat del pare Foucauld, amb la seva fraternitat universal, amb aquesta humilitat, senzillesa, proximitat amb tota mena de persones, qualsevol que fos la seva cultura, la seva religió, la seva ideologia. Hi ha un text de Jacques, publicat als *Cahiers*, sobre la vocació dels Germanets de Jesús, que manifesta com comprenia aquesta vocació.

Explica com el carisma de Foucauld consisteix a expressar la caritat de Crist a través dels gestos de la vida quotidiana. On es troba, doncs, la mediació a través de la qual es manifestarà l'Evangeli. Segons explica Jacques, serà a través dels gestos quotidians que constitueixen el que ell diu "microsignes". Aquests són signes mínims a través dels quals s'expressa el carisma d'una persona que

té aquesta vocació. Aquesta trobarà instintivament amb la gràcia de l'Esperit Sant la paraula o el gest de la vida quotidiana que cal fer per fer-se pròxim en la caritat amb el que està lluny de Crist.

Després de la mort de la seva esposa, el novembre del 1960, Maritain va publicar el *Diari de Raïssa* amb el pròleg al P. Voillaume, on, en una dotzena de pàgines, aproxima el testimoniatge i l'experiència espirituals de Raïssa als del P. de Foucauld i a santa Teresa del Nen Jesús. La relació Maritain-Foucauld és d'influència espiritual.

Maritain sintonitzava
perfectament amb
l'espiritualitat del
pare Foucauld, amb
la seva fraternitat
universal, amb aquesta
humilitat, senzillesa,
proximitat
amb tota mena
de persones

Carles de Foucauld, germà universal.

La celebració va ser presidida pel nunci Bernardito Auza

La Sagrada Família assoleix una nova fita amb la benedicció i il·luminació dels evangelistes

CARME MUNTÉ MARGALEF

Barcelona

Luc, Marc, Mateu i Joan. Per aquest ordre es van anar encenent les quatre torres dels evangelistes el 12 de novembre. Una llum que des del cel de Barcelona convida el món a llegir els Evangelis i a seguir la vida i els ensenyaments de Jesucrist. La benedicció i encesa del conjunt del Tetramorf (l'àliga, l'àngel, el bou i el lleó) va ser seguida per un gran nombre de persones aplegades a l'exterior de la Sagrada Família, mentre a dins, a les escales del presbiteri, el Cor Francesc Valls cantava *Laudate Dominum*, de Carles Prat. La llum dels evangelistes se suma a la de la torre de Maria, que es va beneir el 8 de desembre del 2021.

La missa prèvia a la benedicció va aplegar unes dues mil persones al temple i va ser presidida, en català, pel nunci del Papa a Espanya, Bernardito Auza. Va ser concelebrada pel cardenal Joan Josep Omella, l'arquebisbe emèrit Lluís Martínez Sistach, el bisbe auxiliar David Abadías (Javier Vilanova era a Inca per a una celebració en memòria del bisbe Toni Vadell) i un grup nombrós de preveres. Pel que fa a les autoritats civils, cal destacar l'assistència de la presidenta del Parlament de Catalunya, Anna Erra, i el director general d'Affers Religiosos, Carles Armengol.

“Els evangelistes evoquen la pre-

Agustí Codinach

Il·luminació de les torres de Maria i dels evangelistes.

sència viva de Crist que habita en la seva Església i ens empeny a ser testimonis enmig del món de la seva resurrecció”, va manifestar el nunci Bernardito Auza. Parafraçant l'homilia de Benet XVI en la consagració del temple el 2010, Auza va parlar de la Bellesa: “La bellesa és la gran necessitat de l'home; és l'arrel de la qual brota el tronc de la nostra pau i els fruits de la nostra esperança. La bellesa és també reveladora de Déu perquè, com Ell, l'obra bella és pura gratuïtat, convida a la llibertat i arrenca de l'egoisme.”

Al final de la missa, el cardenal Omella va demanar al nunci que traslladés al Papa la invitació a presidir, l'any 2026, la inauguració de la torre de Jesús, la més alta del temple, amb els seus 172,5 metres. L'any 2026, a més, es

commemora el centenari de la mort de Gaudí, efemèride a la qual se suma el fet que Barcelona serà capital mundial de l'arquitectura.

Tot plegat amb la mirada posada en l'any 2033, quan es preveu acabar la construcció del temple, segons va anunciar el president-delegat de la Junta Constructora, Esteve Camps, a *Catalunya Cristiana* (número 2301).

BERNARDITO AUZA

“Els evangelistes

evoquen

la presència

viva de Crist”

🌐 SANT FELIU DE LLOBREGAT

La música fomenta el sentit comunitari

El dissabte 11 de novembre va tenir lloc, a la Casa de l'Església, la 12ena Trobada d'Animadors de la Litúrgia, organitzada per la Delegació de Litúrgia. Es tracta d'un encontre anual de totes les persones que col·laboren en les celebracions litúrgiques a les parròquies i comunitats de la nostra diòcesi. El títol va ser *La importància de la música, per a la vida i per a la pregària litúrgica*.

🌐 URGELL

Festa del Sant Crist de Balaguer

El santuari-basilica del Sant Crist de Balaguer va acollir el 9 de novembre, amb una gran assistència de fidels, la tradicional Festa del Sant Crist, presidida per l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives. Com és costum arrelada, a l'eucaristia van col·laborar amb els seus cants les Germanes Clarisses del santuari del Sant Crist de Balaguer.

🌐 GIRONA

Taula rodona sobre com revitalitzar el patrimoni religiós en espais naturals

El 4 de novembre el santuari de la Mare de Déu dels Àngels va acollir la presentació del darrer número de *Qüestions de Vida Cristiana* amb la taula rodona *Patrimoni, natura i espiritualitat. Propostes d'ús i revitalització del patrimoni religiós en espais rurals o naturals*. Hi van participar diversos experts en la matèria.

🌐 VIC

Cap d'Any a la Trobada Europea de Taizé a Eslovènia

Aquest Nadal la Delegació de Joves ofereix als joves de 18 a 35 anys la possibilitat de passar un Cap d'Any molt especial a la Trobada Europea de Taizé a Ljubljana, capital d'Eslovènia. Aquest encontre reuneix joves de diferents denominacions cristianes en una experiència d'unitat i d'acabar l'any amb el Senyor. Més informació: joves@bisbatvic.org, mòbil 621 140 086 o a l'Instagram (@delejv).

🌐 TORTOSA

Reunió del Consell diocesà de Càritas diocesana de Tortosa

Mons. Sergi Gordo va presidir la reunió del Consell diocesà de Càritas diocesana de Tortosa, celebrada dissabte 4 de novembre a les instal·lacions del Seminari de Tortosa. Mons. Sergi Gordo va destacar la tasca que realitza Càritas diocesana de Tortosa en aquests ja més de 60 anys d'existència. Així mateix, ens va encoratjar a seguir aportant la nostra força i dedicació a millorar el món en què vivim.

🌐 TERRASSA

Assemblea de Mans Unides

El dissabte 11 de novembre es va celebrar l'Assemblea de la Delegació diocesana de Mans Unides de Terrassa, a la seva seu, a Sabadell. El bisbe Salvador va presidir l'acte.

🌐 LLEIDA

Acte memorial per a les persones sense llar

Arrels Sant Ignasi va celebrar el 13 de novembre un acte memorial per a les 185 persones en situació de sense sostre o sense llar que han mort des de la creació de l'entitat fins a l'actualitat. Durant l'acte també es va recordar el pare Joan Suñol, que va morir el 17 de novembre del 2017, ara farà sis anys, i que va dedicar la vida als més vulnerables.

🌐 TARRAGONA

L'arquebisbe Joan inicia la seva primera visita pastoral

El 8 de novembre, l'arquebisbe Joan Planellas va iniciar la visita pastoral a la Unitat pastoral de Santa Coloma de Queralt. La celebració eucarística d'inici que va presidir, i que va ser concelebrada pel rector, Mn. Robert Otava, i per antics rectors de la parròquia, va coincidir amb la festa local del trasllat de les relíquies de santa Coloma al municipi.

🌐 SOLSONA

II Trobada de voluntaris, col·laboradors i participants de Càritas

El dia 11 de novembre es va celebrar a Solsona la II Trobada de voluntaris, col·laboradors i participants de Càritas, amb motiu de la Jornada Mundial dels Pobres. En aquesta ocasió, en lloc de fer-se en àmbit diocesà es va fer en àmbit parroquial amb les Càritas de Solsona i de Cardona. L'acte va consistir en una visita guiada per Solsona i, després a l'església, una projecció audiovisual, la lectura d'una oració i unes paraules de comiat.

Càritas Diocesana de Girona, Servei d'Aliments de Càritas (La Bisbal d'Empordà).

“NO T’HO DONO TOT, PERÒ ET DONO TOT EL QUE TINC” (Jordi Nadal, *El paraíso interior*)

L'agent de Càritas tanca comptes després d'una jornada al Servei d'Aliments de la Bisbal d'Empordà. Darrere seu hi ha un petit espai, que condueix al rober, amb un prestatge on s'amunteguen capsetes, marcs, polseres i altres treballs manuals i quadres que també es poden adquirir.

“Això també ho oferim!”, em van dir amb un somriure quan es van adonar que hi parava atenció, i en ensenyar-me alguns d'aquells petits objectes em va semblar que tot allà es cuidava i servia amb amor i detall.

P. J.
ARMENGOU

Corresponsal a Jerusalem

Enmig de la guerra, la mort i la devastació, resulta difícil trobar quelcom de sagrat a Israel i Palestina

On és la Terra Santa?

Aquests dies, costa seguir anomenant “santa” la terra que s’estén entre el riu Jordà i el mar Mediterrani. On és la santedat d’un territori on tanta gent ha vessat sang al llarg de la història, i on ara mateix pateix tantíssima gent? Ferida per la violència i les guerres durant segles, la regió que avui ocupen Israel i Palestina viu des del 7 d’octubre passat una nova espiral d’odi i mort. Més de 12.000 persones, la majoria palestins, han perdut la vida en un conflicte iniciat pel salvatge atac de Hamas contra el sud d’Israel, i al qual aquest país va respondre arrasant la Franja de Gaza. Homes, dones i infants de tots dos bàndols han estat assassinats. Centenars d’israelians i estrangers, de totes les edats, segueixen segrestats per Hamas. I milers de gazians pateixen cada dia el foc creuat d’islamistes i soldats, les penúries provocades pel setge de l’exèrcit, i la mort i destrucció causada per les bombes.

On és la sacralitat d’una terra en la qual l’odi i la mentida semblen haver guanyat la partida? Els periodistes que estem cobrint aquest conflicte ens enfrontem cada dia a dues versions oposades de cada fet: la que emet l’exèrcit israelià i la que emana de Gaza. Les xarxes van plenes de *fake news* i de discursos d’odi. La polarització fins i tot ha arribat a Occident. I qualsevol que cerqui ser equilibrat és titllat d’equidistant. Com pot ser santa aquesta terra si, avui, sentir compassió per l’altre, per l’enemic,

és un pecat imperdonable? Una de les primeres víctimes en aquest conflicte ha estat l’empatia. Cal deshumanitzar l’adversari. Cal pensar que s’ho mereix. Molts israelians, jueus o àrabs, han estat atacats o discriminats pel sol fet de mostrar simpatia per les víctimes a Gaza. També a la Franja es van viure escenes d’odi. On era la compassió pels morts, mentre centenars de persones celebren l’arribada dels cadàvers i els segrestats israelians a l’enclavament?

És, doncs, “santa” aquesta terra? La resposta, potser, és incòmoda: sí. Israel i Palestina segueixen sent Terra Santa, tot i que els homes l’hagin dessacralitzada. Aquest continua sent un lloc sagrat, perquè aquí van ressonar les paraules: “Estimeu els enemics.” Aquí Jesús va recordar que cal perdonar “setanta vegades set”, i que cal “parar l’altra galta” i no tornar el mal amb mal. Aquí Jesús va predicar l’amor incondicional, va morir i ressuscitar, i els primers màrtirs van donar la vida. Però més enllà d’això, aquest és un lloc on encara molta gent —cristiana, musulmana o jueva— creu i viu aquest missatge. Enmig de l’odi i la desesperació, encara hi ha qui pensa en totes les víctimes, encara hi ha qui lluita per la pau, encara hi ha qui demana que no es vessi més sang... I aquestes pedres vives, que importen més que la terra i els edificis sagrats, també fan sant aquest lloc. I, tot i la violència que s’hi viu, l’apropen a Déu. Perquè *ubi caritas et amor, Deus ibi est*.

**MARIA
BALART I ALTÉS**
Professora de Secundària

AULA EDUCATIVA

Pont intergeneracional, una experiència de voluntariat a l'escola

Els docents hem de ser capaços d'engrescar els infants i adolescents per viure els canvis com una oportunitat de millora, de creixement i de maduració

Fa unes setmanes iniciàvem el nou curs escolar. Professorat i alumnat hem retornat a les aules amb esperança, alegria, il·lusió i nous reptes. També amb la inquietud davant les novetats de la LOMLOE. Tot i així, els docents hem de ser capaços d'engrescar els infants i adolescents per viure els canvis com una oportunitat de millora, de creixement i de maduració.

És en aquest esperit que el currículum d'ESO, concretament per als alumnes de segon cicle, preveu la realització del Servei Comunitari, una acció educativa per desenvolupar la competència social i ciutadana.

Al llarg del curs l'alumnat dedica unes hores a viure l'experiència del voluntariat en diferents activitats que el centre considera adequades.

Voldria destacar un dels projectes que realitzen els nois i noies de 4t d'ESO del Col·legi Diocesà Sagrada Família de Tortosa. Es tracta del projecte "Pont intergeneracional", un espai que fa possible la convivència entre els joves i les persones

majors que viuen a la Residència Sant Miquel Arcàngel de la nostra ciutat. Comparteixen amb elles les diferents activitats, jocs de taula, una mica de psicomotricitat al pati quan fa bo, manualitats o l'ambientació nadalenca.

Especialment enriquidores són les converses en les quals els joves poden conèixer l'experiència de vida de les persones grans, la seua manera d'entendre el món, la feina, les diversions, les relacions d'amistat i d'amor. Es crea un intercanvi de mirades que enriqueix tant els grans com els joves.

Recordo la primera visita d'un grup d'alumnes i en tornar al col·legi una de les noies no va poder evitar unes llàgrimes d'emoció. Les estones d'acompanyament als residents els situen en una altra perspectiva, pensen en els seus propis iaïos, s'adonen que el pas del temps és inexorable i la joia més gran és la que expressen les persones grans amb el seu somriure, les seues paraules i consells, les seues anècdotes i el seu agraïment.

La felicitat d'una vida lliurada amb amor, senzillesa, dedicació i acceptació.

Els adolescents queden commoguts per l'alegria i bon humor de persones que sovint s'acosten a la norantena. Al mateix temps, estos testimonis els fan més conscients de la sort que ells tenen amb l'educació, la llibertat, les oportunitats que aquells que ens han precedit no han gaudit i que, tanmateix, van preparar-nos el camí a les generacions posteriors.

Quan anuncio que l'activitat s'acaba, sempre hi ha algú —la Carmeta o la Teresita— que em diu "Va, Maria, una miqueta més!". Se'ns fa molt curt a tots plegats. L'alegria se'ns encomana així com les ganes de tornar-hi la setmana següent.

Felicitem-nos, doncs, perquè l'escola també vol educar en el compromís, la solidaritat i la gratuïtat que empeny tantes persones voluntàries que arreu del país malden per fer de la nostra una societat més fraterna i justa.

**MERITXELL
PLANA**

Activista, comunicadora i
catequista de Santa Tecla
(Barcelona)

FAMÍLIA, ESSLÉSIA DOMÈSTICA

Sobre Bartimeu o com deixar anar els nostres adolescents

Seguint el mètode científic prova-error procurem donar als nostres fills el millor que podem, sabem o coneixem

E ntraven abraçats i cantant a l'Eucaristia que posava punt final a un cap de setmana de creixement, de formació espiritual i de grandesa personal. Més de 100 nois i noies es trobaven per escoltar-se i sentir-se que pertanyien al món. El seu món, el nostre món. I que important que és sentir-se que formes part d'alguna cosa, que no estàs sol en el món, que la vida està plena de persones com tu, amb els seus talents i les seves debilitats! I si tens disset o divuit anys, encara més.

Les cares de transformació eren espectaculars, cadascú expressava el que sentia com li venia. Llàgrimes, somriures i abraçades. Moltes abraçades. I és que en l'art de deixar-se anar també som diferents. El meu hi anava expectant i n'ha tornat tranquil. S'ha deixat anar i s'ha posat a les mans del que faci falta. Així és ell. S'ha vist reflectit en molts i alliberat en molts. Les seves mancances personals no són

úniques ni fora del comú. El patiment que ell ha sentit pensant que era el melic del món ha desaparegut en el precís moment que ha descobert que el seu dolor és una ínfima part d'un granet de sorra en el desert i això, doncs, allibera. No cal dir-ho.

Nosaltres, els pares i les mares, que portem disset o divuit anys tenint cura dels nostres petits, arribàvem amb llàgrimes contingudes. Cadascun de nosaltres, les seves. En Bartimeu dipositàvem una espècie d'esperança, plena d'humilitat, que deia: "A les vostres mans el que jo no sé com fer." I en aquestes mans parlàvem d'amor en majúscules, de Déu i de fraternitat. En el fer, l'esperança era més personal. Els uns pregàvem per un creixement, els altres per un aterrar i tocar de peus a terra, n'hi havia que esperaven un acostament amb el Senyor i d'altres pregaven pel millor sense saber ben bé què esperar. En qualsevol cas, tots nosaltres ens sentíem petits.

Allò era més gran que nosaltres, molt més gran que nosaltres.

Ser pare és una missió plena d'incerteses. Seguint el mètode científic prova-error procurem donar als nostres fills el millor que podem, sabem o coneixem. I aquesta manera de viure és fàcil quan els petits són petits i el sentit comú, encara que no sempre sigui compartit, encara ens dona les respostes a qüestions vitals. Però, ai las, quan arribem a l'adolescència i ens trobem que ni nosaltres sabem de què va aquest món, el perquè de les guerres o en quin futur laboral els podrem donar un cop de mà. Sovint nosaltres davant la confusió mirem el cel, sabent que Ell sempre hi és. Crec fermament que, després d'aquest cap de setmana, els nostres petits ja no ens miraran a nosaltres davant les seves pròpies inseguretats cercant respostes, perquè han entès que no som nosaltres qui ho sabem tot. I a nosaltres ens toca deixar-los volar amb la mateixa confiança.

EL NOU COR MIXT DE MONTSERRAT, UNA EXPLOSIÓ DE SO I COLOR

Els escolans i escolanes de la Schola Cantorum afronten un primer any històric amb l'objectiu de consolidar-se i recuperar part del patrimoni musical perdut

La Schola Cantorum cantant a la basílica de Montserrat, l'11 de setembre.

MACIÀ GRAU

Montserrat

El nou cor de cambra format per escolans i escolanes per acompanyar la litúrgia de la basílica de Santa Maria de Montserrat ja és una realitat. Sota el nom de Schola Cantorum, aquest cor, que forma part de la tradicional Escolania de Montserrat, va fer la seva primera actuació l'11 de setembre passat, coincidint amb l'acte de vestició dels escolans i ara també les escolanes. Posteriorment, el cap de setmana del 23 i 24 de setembre, per primera vegada en els més de 700 anys d'història de l'Escolania, durant l'ofici de Vespres de dissabte i a la missa conventual de diumenge, els pelegrins es van trobar amb la sorpresa de veure un cor amb veus masculines i femenines oferint la seva música a la Mare de Déu de Montserrat. Durant tot aquest curs, la Schola Cantorum cantarà un cap de setmana al mes a la basílica de Montserrat, durant el qual la tradicional Escolania de Montserrat descansarà.

UN COR NECESSARI EN QUÈ TOTHOM SURT GUANYANT

La creació d'aquest cor mixt arriba després de molts anys de reflexió i canvis en el funcionament de l'Escolania, que està fent tot el possible per adaptar-se als nous temps i les noves necessitats. El primer gran canvi es va produir el curs 2005-2006, quan es va decidir que l'estada dels escolans a la residència de Montserrat, de dilluns a divendres, passaria a ser optativa, a petició dels pares i dels mateixos escolans; i el cap de setmana (de divendres a la tarda a diumenge al matí) els nens el podrien passar a casa amb la família. Això va afavorir la conciliació familiar, ja que fins aleshores els nens vivien a l'escola tota la setmana, i rebien la visita dels pares només dissabte i diumenge. Un any abans, ja s'havia revisat el costumari de l'Escolania, i s'havia decidit que el dissabte els escolans no participarien en la litúrgia, perquè així els que ho volguessin poguessin anar a casa.

Ara, amb la Schola Cantorum, s'ha fet un pas més en aquesta direcció, com explica el prefecte de l'Escolania, el pare Efreem de Montellà: "Calia regular el descans dels escolans, perquè tenir un fill a l'Escolania, al cor tradicional, és exigent per a les famílies, que venen cada cap de setmana. Ara podran tenir un cap de setmana al mes de descans, i això facilitarà la conciliació familiar." D'altra banda, com reconeix el prefecte, el nou cor de cambra dona resposta a la presència de la dona. Això s'ha pogut resoldre sense trencar la tradició centenària de l'Escolania, que sempre ha estat formada per

veus blanques masculines: “Tenim una tradició que té molt de valor, i que s’ha mantingut a pocs llocs d’Europa, perquè queden pocs cors que l’hagin conservada. No volíem trencar-la, però havíem de crear un cor on tothom s’hi sentís integrat. El Papa ja ha fet passos en aquest sentit, està donant responsabilitat a moltes dones... vam sentir que era el moment de fer el pas”, diu el pare Efrem. Per tots aquests motius, que van confluïr de la millor manera possible, finalment va sorgir una solució on tothom sortia guanyant, i es va decidir crear la Schola Cantorum.

UN MATEIX SERVEI AMB DIFERENT SO

L’encarregat de dirigir aquest nou cor mixt és Pau Jorquera, sots-director de la tradicional Escolania de Montserrat, càrrec que continuarà exercint tot i la seva nova responsabilitat. Com explica Jorquera, a nivell tècnic i musical l’Escolania i la Schola Cantorum no s’assemblen gens, i és que el seu funcionament ja és ben diferent: “Amb els escolans assagem cada dia, en canvi els nois i noies del cor de cambra estudien les peces a casa seva durant la setmana, i només ens reunim per practicar plegats un cop al mes. Això fa que la intensitat dels assajos sigui més alta, perquè hem de treballar totes les peces amb

poc temps. D’altra banda, el vocabulari musical que utilitzem també és diferent, no és el mateix parlar amb nens que amb joves.”

Pel que fa al repertori, és a dir, a les cançons que canten, tampoc hi ha similituds entre un cor i l’altre. De fet, no hi ha cap peça que es repeteixi. El motiu, com explica Jorquera, és la característica de cada cor, que té un color molt diferenci- at: “Un és un cor de veus blanques, i l’altre de veus mixtes. Pel que fa al so, no tenen res a veure, perquè malgrat que l’Escolania tradicional canti en el mateix registre que les noies de la Schola Cantorum, és un cor amb color de veus infantils masculines, i l’altre és de veus agudes femenines amb veus greus masculines. Per tant, no hi ha cap punt de contacte en el so”. Això fa que l’única similitud entre els dos cors sigui el servei que ofereixen a través del cant litúrgic.

No obstant, tant el director com el pare Efrem reconeixen que s’ha aconseguit conservar l’estil propi de la casa, ja que com diu el prefecte de l’Escolania, “els professionals que ho porten són els mateixos, i per tant, la seva música queda perfectament integrada a la litúrgia de Montserrat”.

ELS ESCOLANS TORNEN A MONTSERRAT

Els assajos de la Schola Cantorum tenen lloc a la mateixa sala on assaja l’Escolania tradicional.

Una de les principals peculiaritats del nou cor de cambra, que està format per 15 nois i 14 noies de 17 a 24 anys, és que dels nois, tots menys un són antics escolans de Montserrat. Aquest fet omple d’alegria el pare Efrem, que explica que tot i que no s’esperava que tornessin tants antics escolans, demostra que s’estan fent bé les coses: “Encara hem hagut de dir que no a molts antics escolans que volien participar-hi. Ho han vist com una oportunitat de tornar, i això ens agrada, perquè demostra que tenen un molt bon record del seu període a l’Escolania.”

Els cantaires que formen el cor es troben en una etapa de formació, un fet que els membres de l’equip directiu van valorar especialment a l’hora de determinar l’edat dels escolans i escolanes. “Tots estudien música, i per això té sentit que se’ls digui escolans i escolanes, perquè un escolà és el que mentre realitza el servei litúrgic també es va formant. No són professionals que han acabat d’estudiar i cobren per cantar, sinó que cantar aquí forma part de la seva formació”, diu el pare Efrem. Molts d’ells es troben en l’etapa final dels estudis de música, ja sigui en un conservatori o en altres centres com l’Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Un exemple d’antic escolà que estudia a l’ESMUC i que ha decidit formar part de la Schola Cantorum és el Joan Maria, que recorda amb emoció el primer dia que va poder tornar a cantar a Montserrat, després de tants anys: “Se’m posa la pell de gallina, tornar a estar al cor i cantar el *Violai* és un tornar-hi de nou i estem tots molt il·lusionats.” En la seva etapa anterior a l’Escolania va conèixer amb tots els antics escolans que ara canten al cor mixt, ja que són de la seva generació o una d’anterior. Com explica, aquest fet ha afavorit que hi hagi un bon ambient entre els companys i companyes, amb els quals es comunica durant la setmana a través dels grups de Whatsapp: “S’està creant molta pinya, tant amb els nois com amb les noies. Penso que és una molt bona notícia que les noies també hi participin, tot i que no m’hauria imaginat mai que pogués passar”, manifesta.

Aquest bon ambient és una de les claus perquè el nou cor funcioni tot i que només pugui assajar conjun-

El Joan Maria i l'Àngela valoren molt positivament aquest primer curs al nou cor de cambra.

tament un cap de setmana al mes. Com explica l'Àngela, una de les 14 escolanes del cor, el repertori que canten exigeix un cert nivell, i això fa que sigui necessària una preparació a casa: “La idea és que quan vinguem a Montserrat ja portem el repertori llegit, i aquí el posem en ordre. A casa ens ho estudiem, i després treballem les peces amb el grup i el director.” Aquest mateix repertori és un dels principals motius pels quals va decidir apuntar-se a les proves per ser escolana, ja que un dels objectius d'aquest nou cor és el de recuperar repertori litúrgic que restava en l'oblit: “Vaig saber que s'estava formant aquest cor a través dels mitjans, i vaig decidir apuntar-m'hi perquè m'interessava molt tota aquesta tasca de recuperació del repertori litúrgic, que és el nostre patrimoni, sobretot de Montserrat.”

El resultat obtingut ha superat les expectatives de tothom, i el director està molt satisfet amb el treball dels nous escolans i escolanes: “Estan contents, són disciplinats, treballadors, i als assajos milloren en cada repetició. Han afrontat molt bé el repte de cantar a la basílica, són molt descarats i no senten cap tipus de pressió. Canten amb moltíssima alegria, i això li fa molta falta al cant

litúrgic, que compta amb un cor que és una explosió de so, color i alegria”, diu Pau Jorquera.

Pel que fa a la metodologia, Jorquera reconeix que durant la setmana els joves tenen inquietuds, i ell fa tot el que pot per ajudar-los a resoldre els dubtes que puguin sorgir: “Hi ha un noi que és compositor i vol escriure una peça per al cor, i ens escrivim entre setmana. Un altre que ha trobat una partitura manuscrita i la vol traslladar a l'ordinador perquè la puguem cantar... això forma part del dia a dia del cor, perquè encara que no ens veiem ens comuniquem majoritàriament per correu electrònic.”

UN CAP DE SETMANA INTENSIU

Durant el cap de setmana que han de cantar a Montserrat, els membres de la Schola Cantorum fan un horari intensiu. Comença el dissabte a les 9.30 del matí amb els assajos, i dura fins després de la missa conventual del diumenge. Tot i que dormen a l'alberg de Montserrat, la majoria del temps el passen a l'edifici de l'Escolania. Assagen a la mateixa sala on ho fan els escolans més petits, mengen al mateix menjador, i fan servir la mateixa estructura, inclosos els pianistes, la professora de cant i els

EFREM DE MONTELLÀ
 “Calia regular el descans dels escolans, perquè tenir un fill a l'escolania, al cor tradicional, és exigent per a les famílies”

JOAN MARIA
 “S'està creant molta pinya, tant amb els nois com amb les noies”

ÀNGELA
 “Vaig decidir apuntar-m'hi perquè m'interessava molt tota aquesta tasca de recuperació del repertori litúrgic, que és el nostre patrimoni”

PAU JORQUERA
 “Canten amb moltíssima alegria, i això li fa molta falta al cant litúrgic, que compta amb un cor que és una explosió de so, color i alegria”

acompanyants.

Tant l'Àngela com el Joan Maria estan molt satisfets de poder formar part d'aquest nou cor mixt. “Ho valoro molt positivament. El sol fet de cantar aquestes obres, per a mi ja ho és tot”, diu l'Àngela. Per la seva banda, el Joan Maria, que és també fill d'un antic escolà, reconeix que tots els canvis que s'estan fent ajudaran a progressar, i veu la incorporació de les veus femenines com “una bona notícia, un gran avenç dins de l'Església”.

Seria desitjable un poder que no tingués per objectiu la destrucció i la submissió, sinó la convivència i el respecte, tot donant esperança

Ciència i poder

**JOAN PLANELLAS
I BARROCELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benlloguts, les relacions entre el poder i la ciència es remunten a l'antiguitat: Mesopotàmia, Egipte, la Xina o l'Índia. El director de cinema Jerzy Kawalerowicz ho va posar de manifest a la pel·lícula *Faraó* (1966), on mostrava la utilització perversa que feia la casta sacerdotal d'Egipte dels seus coneixements en astronomia per mantenir sotmès el poble. Mil·lennis després, aquesta relació no ha desaparegut, més aviat s'ha consolidat, malgrat que es presenti ara de manera més subtil.

El 6 d'agost del 2023 vam recordar el 78è aniversari del llançament de la bomba d'Hiroshima —després a Nagasaki—, que va matar 240.000 persones, va destruir completament dues ciutats i va comportar problemes de salut durant dècades a moltíssimes persones de la zona. Per quin motiu es va idear i crear aquella bomba? Sabem que Albert Einstein va advertir el president dels EUA que l'Alemanya nazi volia construir una arma nuclear i va instar a obtenir-la abans pel perill que hauria suposat. Sota la direcció del físic Robert Oppenheimer, i amb la col·laboració de molts científics i tècnics, els EUA van investigar durant anys la manera de fer-ho. És el que coneixem com a Projecte Manhattan. L'any 1945 es va justificar l'ús de l'arma nuclear per aconseguir la rendició del Japó en la Segona Guerra Mundial, cosa que era dubtosa perquè, d'una banda, el Japó probablement s'hauria rendit igualment i perquè es va saber, al seu moment, que el règim nazi no tenia l'arma nuclear.

Quin va ser, doncs, el motiu de fons? La voluntat d'aconseguir un poder incontestable a escala global. Stalin fou el primer a adonar-se'n quan va declarar: "L'han llançada per nosaltres." I va decidir entrar també en el que anomenem "corsa nuclear", continuant una escalada desbocada per l'hegemonia a nivell mundial. Avui encara hi ha 12.500

armes nuclears amb una força destructiva incomparablement superior a la del 1945, que podria posar fi a la vida de tot el planeta i, qui sap, si fins i tot destruir el planeta mateix. La recentment estrenada pel·lícula *Oppenheimer* ens recorda que alguns científics es van negar a col·laborar en el projecte i que alguns dels que hi van participar, una vegada vistes les terribles conseqüències, se'n van penedir, començant pel mateix Oppenheimer.

Però sembla que no hem canviat gaire. La munió de guerres i conflictes d'arreu del món evidencien la lluita pel poder amb les armes més sofisticades. Més de cent revistes mèdiques d'arreu del món acaben d'alertar en un editorial conjunt que el perill nuclear existeix i creix. I conclouen que "els Estats amb armes nuclears han d'eliminar els arsenals abans que ens eliminin a nosaltres". El poder ha buscat mantenir la seva hegemonia i ha utilitzat tots els recursos que tenia a disposició. *Nihil novum sub sole*. Seria desitjable que exercís la seva responsabilitat i, en comptes de perpetuar la barbàrie, segons l'expressió del filòsof francès Michel Henry, potenciés l'aparició d'una civilització que no tingués per objectiu la destrucció i la submissió, sinó la convivència i el respecte, tot donant esperança. Perquè quan l'altre perd l'esperança és quan comencen els conflictes.

Ben vostre.

Jesús ens qüestiona no per fer-nos sentir frustrats sinó per invitar-nos a una conversió constant, personal i comunitària

Jesucrist és tan a prop que el tenim a tocar

**SERGI GORDO
RODRÍGUEZ**

Bisbe de Tortosa

És tan a prop meu que fins i tot el puc tocar, Jesús és aquí.” Avui diumenge, solemnitat de nostre Senyor Jesucrist Rei de tot el món, podem pregar amb aquesta coneguda cançó ja que, a totes les celebracions de l'eucaristia, proclamem el capítol 25 de l'evangeli segons sant Mateu, la paràbola del judici final. En ella Jesús s'identifica amb els qui passen fam, els qui passen set, els forasters sense sostre, els qui no tenen vestit, els malalts, els qui estan a la presó. A partir d'aquest evangeli po-

dem dir que tenim Jesucrist a tocar. Tens a prop l'hospital, amb molts malalts dintre: Jesucrist és a tocar. Tens a prop la presó, amb molts detinguts: Jesucrist és a tocar. Com fa la cançó esmentada: “Molt a prop el tens, un xic amagat, Ell t'espera en el teu germà.”

En el nostre món occidental sembla que costa tenir fe. I també és veritat que costa trobar misericòrdia. És difícil viure l'encontre amb Jesucrist ressuscitat, amb Crist viu que ens vol vius. Però sobretot costa trobar-lo si el volem cercar allà on no hi és. En canvi, segons l'esmentada paràbola del judici final, resulta paradoxal que Jesucrist és tan a prop que el tenim a tocar quan ens aproximem als insignificants d'aquest món, als qui no compten, als descartats, com ens recorda sovint el papa Francesc.

Santa Teresa de Calcuta va patir en algunes ocasions moments de foscor en la fe. Però mai no va deixar els pobres. I heus ací que la foscor li

esdevingué llum. La llum de Crist, identificat amb els pobres i necessitats, va desfer la seva nit fosca. Estimant preferentment els petits i desvalguts estimem Jesucrist i ens omplim del seu amor.

La identificació de Jesús amb els necessitats de tota mena té moltes conseqüències: no hi pot haver separació entre la fe en Déu i l'amor als altres, concretament als més pobres. Tant de bo marquin ells les nostres prioritats, el nostre estil de vida. No oblidem que Jesús ens qüestiona no per fer-nos sentir frustrats sinó per invitar-nos que el camí que triem en la vida sigui el seu, per invitar-nos a una conversió constant, personal i comunitària, essent feliços.

Demanem avui al Senyor que sapiguem cercar-lo i estimar-lo amb un cor misericordiós, que sapiguem trobar-lo, a Ell, Jesucrist, Rei de tot el món, en els germans que més estan patint, on Ell és tan a prop que el tenim a tocar.

CONSULTORI BÍBLIC

Són falsos els evangelis apòcrifs?

AGUSTÍ BORRELL

Carmelita i biblista

En una consulta anterior parlàvem dels quatre evangelis del Nou Testament. Tanmateix, sabem que existeixen igualment altres evangelis, coneguts habitualment com a “apòcrifs”. Amb aquest nom es designa un corpus ampli d’escrius cristians dels primers segles que no van ser inclosos en el Nou Testament, però que comparteixen algunes característiques amb els escrits canònics.

Els apòcrifs són vistos sovint de manera polèmica. Hi ha qui pensa que són escrits falsos, fins i tot herètics, que creen confusió sobre la veritable història de Jesús. A l’altre extrem, encara avui hi ha qui afirma o sospita que l’Església amaga els apòcrifs perquè no es descobreixi l’autèntica imatge de Jesús, que hauria estat deformada pel cristianisme oficial i conservada en aquests escrits “secrets”. Tots dos plantejaments són erronis i inacceptables. Els evangelis i els altres apòcrifs són escrits nascuts en èpoques i ambients molt diversos, i prenen com a model els textos del Nou Testament: alguns volen completar-los, altres volen difondre visions alternatives sobre Jesús i el seu ensenyament.

Els estudiosos coincideixen a dir que els apòcrifs són molt interessants per conèixer l’impacte que va tenir Jesús en ambients cristians i no cristians dels primers segles després de Crist. En canvi, pràcticament no aporten res sobre el Jesús històric que no estigui ja contingut en el Nou Testament. De fet, globalment parlant, els apòcrifs són posteriors als escrits del Nou Testament, i no van ser acceptats com a expressió vàlida de la fe cristiana transmesa pels apòstols.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

El dia del judici final és avui

Tenim al davant un text amb imatges apocalíptiques, és a dir, que parlen de la fidelitat dels temps. Provenen del l’Antic Testament i de la cultura de l’Orient Mitjà. La imatge de les ovelles i les cabres ens és coneguda pel text del profeta Ezequiel (34,17-22) on es diu que el Senyor salvarà les ovelles febles que són maltractades pels marrans i els bocs. El llenguatge apocalíptic és fascinant, però cal estar-hi avesat, en cas contrari ens desconcerten, sobretot, si les llegim al peu de la lletra. En realitat aquestes imatges ens encaminen cap un rerefons teològic amb un significat profund: el destí del món i del poble de Déu. Aquest judici és universal, es fa a tots els pobles i a tots els homes sense excepcions, sense fer diferències entre rics o pobres, homes o dones, creients o no creients o d’altres religions. Se’ns mesura a tots per igual.

La paràbola ens convida a viure segons la Paraula i l’ensenyament rebuts, especialment a practicar el manament de l’amor. Aquí se’ns parla del manament de l’amor en sis accions que són urgents i que són signe i exemple de tot allò que podem fer per alimentar, vestir o visitar Crist. I se’ns repeteix fins a quatre vegades! Donar menjar al qui té fam, donar beure al qui està

JAUME BALATEU

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

assedegat, acollir el foraster, vestir el qui està despullat, visitar els malalts i empresonats. La paràbola del judici final ens mostra qui són els veritables prudents i fidels servents de Crist: aquells que es preocupen pels germans. I és que l’amor ens porta al Regne i el desamor al suplici etern. La sentència “tot allò que fèieu a cadascun d’aquests germans meus, per petit que fos, m’ho fèieu a mi” es fa ressò del capítol 18 on es parla de qui és el més important en el Regne i també de l’evangeli de Marc: “Qui acull un d’aquests infants en nom meu, a mi m’acull.”

Jesús, just abans del complot contra ell i de ser detingut per les autoritats, ens recorda que la nostra relació amb ell depèn de la vida que portem cada dia i de si som fidels a la seva Paraula. Si de veritat volem confessar la nostra fe en Crist, cal que mostrem la nostra misericòrdia amb els més petits. No és casualitat que les tres paràboles que hi ha abans d’aquest text subratllin que cal vetllar i estar alerta perquè ningú no sap el dia, ni l’hora. És sumament important entendre que el “judici” es fa avui, en el present, en el dia a dia quan ens trobem davant dels altres i practiquem un amor sense restriccions.

Jesucrist, Rei de l'Univers

Lectura primera

Ez 34,11-12.15-17

A vosaltres, el ramat, jo us judicaré entre l'un i l'altre

Lectura de la profecia d'Ezequiel

Això diu el Senyor Déu: “Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte. Les comptaré com el pastor recompta el seu ramat el dia que es troba amb les ovelles dispersades, i les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira. Jo mateix faré pasturar les meves ovelles, i jo mateix les duré a reposar, diu l'oracle del Senyor Déu. Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia allunyat, embenaré la que s'havia fet mal, faré posar bona la malalta, mantindré les grasses i robustes, les pasturaré totes amb justícia.” I a vosaltres, el ramat, el Senyor Déu us diu això: “Judicaré entre l'un i l'altre, moltons i cabrits.”

Salm responsorial

22

El Senyor és el meu pastor, no em manca res, em fa descansar en prats deliciosos. R.

R. El Senyor és el meu pastor, no em manca res.

Em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna.
Em guia pels camins segurs per l'amor del seu nom. R.

Davant meu pareu taula vós mateix,
i els enemics ho veuen;
m'heu ungit el cap amb perfums,
ompliu a vessar la meva copa. R.

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor
m'acompanyen tota la vida,
i viuré anys i més anys
a la casa del Senyor.

Lectura segona

1Co 15,20-26.28

Posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Així Déu ho serà tot en tots

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist, cadascun al moment que li correspon: Crist el primer; després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà a Déu, que li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.

Al·leluia

*Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Beneït el Regne del nostre pare David,
que està a punt d'arribar.*

Evangelí

Mt 25,31-46

*S'asseurà al seu tron gloriós
i els separarà entre ells*

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps Jesús digué als seus deixebles: “Quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà al seu tron gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Llavors els separarà entre ells com un pastor separa les ovelles i les cabres, i posarà les ovelles a la dreta, i les cabres a l'esquerra. Després el Rei dirà als de la seva dreta: ‘Veniu, bene-

ïts del meu Pare: preneu possessió del Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Vosaltres, quan jo tenia fam, em donàreu menjar; quan tenia set, em donàreu beure; quan era foraster, em vau acollir; quan em veïeu despullat, em vau vestir; quan estava malalt, em vau visitar; quan era a la presó, vinguéreu a veure'm.’ Els justos li respondran: ‘Senyor, quan us vam veure afamat i us vam donar menjar, o que passàveu set, i us vam donar beure? Quan us vam veure foraster i us vam acollir, o despullat, i us vam vestir? Quan us vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure-us?’ El Rei els respondrà: ‘Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho

fèieu a mi.’ Després dirà als de la seva esquerra: ‘Lluny de mi, maleïts: aneu-vos-en al foc etern preparat per al diable i els seus àngels. Vosaltres, quan jo tenia fam, no em donàreu menjar; quan tenia set, no em donàreu beure; quan era foraster, no em vau acollir; quan em veïeu despullat, no em vau vestir; quan estava malalt o a la presó, no em vau visitar.’ Ells li respondran: ‘Senyor, quan us vam veure afamat o que passàveu set, foraster, despullat, malalt o a la presó, i no vam fer res per vós?’ Ell els contestarà: ‘Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, per petit que fos, m'ho negàveu a mi.’ I aniran als suplicis eterns, mentre que els justos entraran a la vida eterna.”

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC A; FERIA I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 2

Novembre

26. DIUMENGE

Jesucrist, Rei de tot el món (S) *Blanc*.

Lectures: Ezequiel 34,11-12.15-17 / Salm 22 / 1 Corintis 15.20-26.28 / Mateu 25,31-46

SANTORAL: Conrad, b.; Joan Berchmans, rel.; Leonard de Porto Maurizio, prev.; Silvestre, ab. i fund.; Sirici, p.

27. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: Daniel 1,1-6.8-20 / Salm Daniel 3,52ss / Lluc 21,1-4
SANTORAL: Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Basileu, b. i mr.; beat Ramon Llull, rel.

28. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: Daniel 2,31-45 / Salm Daniel 3,57ss / Lluc 21,5-11
SANTORAL: Caterina Labouré, rel.; Jaume de Màrchia, prev.; Mansuet, b. i mr.; Ruf, mr.

29. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Daniel 5,1-6.13-14.16-17.23-28 / Salm Daniel

3,62ss / Lluc 21,12-19

SANTORAL: Demetri, mr.; Il·lumina-da, vg.; Sadurní, b.

30. DIJOUS

Sant Andreu, apòstol (F), *Vermell*. Lectures: Romans 10,9-18 / Salm 18 / Mateu 4,18-22

SANTORAL: Justina, vg. i mr.

Desembre

1. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Daniel 7,2-14 / Salm Daniel 3,75ss / Lluc 21,29-33
SANTORAL: Carles de Foucauld, rel.; Edmon Champion i comp., prev. i mr.; Eloi, b.; Natàlia, mr.; Naüm, prof.

2. DISSABTE

Del dissabte, *Verd*. O bé, *Memòria de Santa Maria en dissabte* (ML), *Blanc*. Lectures: Daniel 7,15-27 / Salm Daniel 3,82ss / Lluc 21,34-36
SANTORAL: Bibiana, vg. i mr.; Elisa, vg.; beata Maria-Àngela Astorch, rel.; Silvà, b.

El Sant 28 de novembre

Caterina Labouré

Caterina Labouré neix a França el 2 de maig del 1806. El 1815, després de la mort de la seva mare, pren una imatge de la Mare de Déu, i mirant-se-la, li diu: "Tu ara seràs la meva mare." A partir d'aquest moment, Caterina experimenta diverses visions, en una de les quals un sacerdot li indica que ha de tenir cura dels malalts.

Més endavant, durant una visita a l'hospital de les Filles de la Caritat, Caterina veu un quadre penjat a la paret del sacerdot de la seva visió. És sant Vicenç de Paül. Decideix que serà membre de la congregació que ell havia fundat, i hi entra formalment el 1830.

En una altra visió, la Mare de Déu se li mostra dins d'un marc oval i li

demana que ho expliqui al seu confessor perquè se'n puguin fer medallons per a tothom. Al principi, els sacerdots no fan cas a Caterina, però dos anys després, l'arquebisbe en coneix la història i ordena encunyar 2.000 medalles. Els medallons s'escampen amb rapidesa i gran devoció miraculosa.

Caterina passa la resta de la seva vida cuidant gent gran, malalts i discapacitats, fins que mor el 31 de desembre del 1876. El seu cos es va descobrir incorrupte després de ser exhumat l'any 1933. Va ser beatificada per Pius XI el 28 de maig del 1933 i canonitzada per Pius XII el 27 de juliol del 1947.

**MN. JORDI
FONT I PLANA**

Vicepresident de l'Institut de
Litúrgia ad instar Facultatis
de l'AUSP

El diumenge 3 de desembre comença el temps d'Advent. Ens podem proposar la construcció d'un "angle bell" a les nostres cases fent la corona d'Advent al peu d'una imatge de la Verge Maria

L'Advent també entra a casa, a l'Església domèstica

En una de les sessions d'estudi de l'Institut Superior de Litúrgia de París dedicada a "*La liturgie au miroir de la crise sanitaire*" (20-22 gener 2021), Mme. Bernadette Mélois donava alguns exemples d'una nova articulació entre Església domèstica i la gran Església, com una potencialitat derivada de la crisi sanitària del Covid-19. Quan les grans esglésies de pedra estaven tancades, s'obrien a les cases les esglésies de "pedres vives" (cf. 1 Pere 2,5). Això ha permès, en alguns casos, exercir el nostre "sacerdoci baptismal" a través d'una litúrgia a casa o litúrgia domèstica (cf. Romans 16,35), expressió patristica de la *domus ecclesiae* (cf. Tertul·lià, Joan Crisòstom...), recollida pel Concili Vaticà II (cf. LG 11) i pel Catecisme de l'Església catòlica, amb l'expressió *orationis angulus* (cf. CEC 2691). En el col·loqui, es posava l'exemple de com s'havia organitzat, en l'espai domèstic, un lloc per a la pregària (com un oratori), seguint el model de les esglésies: una Bíblia oberta, una imatge, un ciri... un lloc de trobada amb Déu. Allò que les Esglésies orientals anomenen "l'angle bell". Encara que Déu no necessita llocs per trobar-lo, nosaltres, sí.

El diumenge 3 de desembre comença un nou Any Litúrgic amb el temps d'Advent. Ens podem proposar la construcció d'un "angle bell" a les nostres cases (l'Església domèstica) fent la corona d'Advent al peu d'una imatge de la Verge Maria. La corona d'Advent té el seu origen en els

pobles del nord d'Europa, en època precristiana del culte al sol. Es feia des de finals de novembre. En el segle XVI es va cristianitzar a l'est d'Alemanya. Es tracta de quatre (o cinc) espelmes, enceses progressivament en els quatre diumenges d'Advent, col·locades sobre un suport verd. Es pot beneir en família (i no només en els temples) al començament de les I Vespres del Diumenge I d'Advent segons l'edició castellana del *Bendicional*, n. 1238-1240. Es comença amb una monició i amb la lectura d'Isaïes 60,1: "Alça't radiant, Jerusalem, que arriba la teva llum i sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor." I s'acaba amb aquesta oració — la *lex orandi* — on descobrim el significat profund d'aquest signe. Diu així: "Tota la terra, oh Senyor, s'alegra aquests dies i l'Església crida de goig davant el vostre Fill, el Senyor que s'acosta, com a llum resplendent, per il·luminar els qui viuen en les tenebres de la ignorància, del dolor i del pecat. Ple d'esperança en la seva vinguda, el vostre poble ha preparat aquesta corona amb rams del bosc i l'han guarnida amb llums. Ara doncs, que ens disposem a començar el temps de preparació per a la vinguda del vostre Fill, us demanem, Déu i Pare nostre, que, mentre creix cada dia l'esplendor d'aquesta corona amb nous ciris encesos, ens il·lumineu a nosaltres més intensament amb la resplendor d'aquell que, per ser llum del món, ve a il·luminar tota foscor. Ell que, amb vós, viu i regna pel segle dels segles. Amén."

ESPai LECTORS

Pelegrinatge a Lourdes de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada

**JOSEP NADAL
I MIR**

El divendres 22 de setembre, setanta-cinc igualadins ens vam dirigir —uns amb autocar i d'altres amb cotxe— a Lourdes per retre homenatge a la Verge guardadora per excel·lència. Presidits per Mn. Xavier Bisbal, rector de l'església de la Sagrada Família de la capital de l'Anoia, el pelegrinatge va estar molt ben organitzat, majoritàriament pel matrimoni Lluís i Marga, que pertanyen als grups d'Emmaús de la parròquia. El viatge, malgrat la distància, va ser d'allò més planer per la bona entesa de tothom.

Tot i que també hi va haver temps lliure, evidentment, cal esmentar la missa oficiada pel nostre rector a la coneguda gruta Maissabelle; les pregàries diàries; la multitudinària processó de torxes a la nit, amb els

populars cants a la Mare de Déu; la majestuosa adoració a l'església subterrània i altres actes, la celebració dels quals va sorprendre també en el decurs d'aquell cap de setmana. L'ur assistència, devota i servicial, sempre va ser-ne protagonista.

Per això, cal destacar, sobretot, la fe amb què es va viure el periple en cada moment: des de llevar-se d'hora per ser puntuals; acompanyar el qui més ho necessitava; donar conversa i/o consell; compartir més d'un plat, perquè agradava més; pregar amb zel sincer... o, simplement, escoltar amb interès. Tot això, en el seu conjunt, va ajudar a nodrir-se, de debò, del missatge del santuari marrià que l'exemple de la Bernadeta va popularitzar mercès als favors de la Mare de Déu: la caritat, la pregària i la guarició física i espiritual en beure l'aigua miraculosa que ella va fer brollar.

Amb la intenció de ser més comprensible, perquè així arribi més i millor a tothom, Mn. Xavier va fer una homilia breu, concisa i clara.

Així en començar, tot recordant Pau VI, va dir: "Tot cristià (per ser-ho de debò) ha de ser marià." Després d'unes exhortacions concretes, va reblar el clau en acabar: "A Lourdes, no cal oblidar-ho, els últims són els primers."

Universitat
Abat Oliba CEU

Màsters i Postgraus

Procés d'admissió

100% online i gratuït

Canvia el teu present.

Inscriu-t'hi aquí, al QR

 Cartes

Estimar molt no vol dir estimar bé

L'amor és nuclear en el missatge cristià. L'amor ha de ser ordenat, no hi val qualsevol amor. Quantes accions fetes per amor sincer condueixen al desastre?

En una societat com l'actual, en què preval l'emotivitat, moltes accions no estan dirigides per la raó. I menys encara per la veritat. Les crides a l'amor són al centre de milers d'homilies, al·locucions, crides de sacerdots, de bisbes i laics cristians sobre amor sense veritat.

L'encíclica *Veritatis splendor*, de sant Joan Pau II, exposa la bellesa de la veritat en l'ensenyament moral. També *Caritas in veritatis* deixa clar que no hi ha caritat sense veritat, ni tampoc a la inversa. I a la carta de sant Pau als Corintis diu el *Canta l'amor*: "Si jo parlés els llenguatges dels homes i dels àngels però no estimés, seria com una esquila sorollosa o un címbal estrident. Si tingués el do de la profecia i penetrés tots els misteris amagats de Déu i tot el coneixement, si tingués tanta fe que fos capaç de moure les muntanyes, però no estimés, no seria res." On hi ha caritat i amor, allí hi ha Déu.

JOSEP VIDAL BORRÀS

Sobre la Intel·ligència Artificial

Quan ja resulta evident que, de for-

ma invisible però constant —i diria fins i tot que imparable—, la Intel·ligència Artificial es va integrant a la nostra vida més quotidiana, parlar de limitar-la em sembla essencial. Tot i que limitar significu regular i controlar, i no sembla això una alternativa fàcil quan els mateixos experts afirmen ignorar el que està passant en emular la manera en què el cervell humà processa la informació a les xarxes neuronals.

Arribats a aquest punt, és essencial crear una regulació per protegir tant la persona com a individu, com l'interès conjunt de la nostra societat. Grans preocupacions ens aguaiten al respecte, sobretot a l'hora del seu ús, però no ens hem de desencisar, encara que les grans tecnològiques hi són i no sembla que el motiu sigui precisament l'interès general, sinó més aviat la defensa de les seves patents i interessos particulars.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

Magnífic reportatge

He llegit el reportatge sobre la benedicció i il·luminació de les torres dels evangelistes de la basílica de la Sagrada Família, publicat en el número 2301 de *Catalunya Cristiana*, i m'ha semblat magnífic. Enhorabona a la redactora Carme Munté i al fotògraf Agustí Codinach!

MARGARIDA MORAGUES

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Alimbau: "10 raons per a un somriure"

Des d'Andalusia, els lectors i admiradors d'Alimbau el recordem amb estimació en la seva "absència", amb un profund afecte i gratitud a la seva tasca sacerdotal als mitjans de comunicació social. Sempre va ser una "persona de bé". En algun lloc, en els meus temps de col·laborador d'*Ecclesia* o de corresponal de *La Vanguardia*, a Còrdova, li vaig dedicar un article, seleccionant les seves "10 raons per a un somriure".

Avui les ofereixo novament.

1. Somriure no costa gens o ben poc, en canvi, pot ajudar molt una persona angoixada, trista, preocupada.
2. Un somriure mai empobreix el qui el dona.
3. Un somriure sol tenir una durada breu, el seu record, però, pot durar tota una vida.
4. Algú ha manifestat que somriure no compleix cap propòsit fisiològic, al marge d'exercitar els músculs facials; somriure per fora, però, és contribuir a la pròpia bellesa interior i oferir serenitat, amiat, pau als nostres interlocutors. I és que tot somriure prové de com tenim el nostre interior: l'ànima.
5. Somriure és la capacitat espiritual de la persona humana per sortir d'ella mateixa i estendre la mà a qui té necessitat d'un somriure.
6. Ningú no és tan ric, ni té tants diners i béns materials, que pugui viure sense un somriure; i ningú no és tan pobre que no pugui donar un somriure humil.
7. Un somriure pot alleugerir una pena, un patiment, una hora baixa i ens pot ajudar a refer-nos.
8. Un somriure ja té tot el seu valor, des del moment que un el porta dins i comença a donar-lo.
9. Si creus que un somriure no aporta res, sigues generós i ofereix el teu somriure.
10. Un dels drets de la persona humana és el dret a somriure. I a rebre un somriure.

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Mirada contemporània al Decàleg

Presentació de la sèrie “Deu Manaments”, de Fragmenta Editorial

L'editora Anna Punsoda, al mig, amb alguns dels autors dels llibres.

MAC
Barcelona

Apostem per l'assaig. En aquest moment que vivim és importantíssim potenciar el pensament crític”, va afirmar categòricament Anna Punsoda, escriptora, editora i directora de la sèrie “Deu Manaments”, de Fragmenta Editorial. La Llibreria Ona va acollir, dimarts 7 de novembre, la presentació oficial d'aquesta nova sèrie d'assaig de Fragmenta, que va aplegar la majoria dels deu autors que han reflexionat al voltant d'aquests “pilars de la nostra cultura, com són els deu manaments”.

Concebuda després de l'èxit de “Pecats Capitals” i “Assaltar la Bíblia”, aquesta nova sèrie de la Col-

lecció Assaig de Fragmenta Editorial té com a propòsit fonamental aproximar-se al Decàleg amb una mirada contemporània —pregona i actual— “sense cap restricció moral i tot respondent a les problemàtiques d'avui, lluny de cap confessionalisme”, va dir Punsoda. Alhora, va afegir que “la seva lectura convida al debat públic”.

La proposta ratifica el compromís de Fragmenta amb el gènere de l'assaig en català i posa en circulació noves veus de pensadors. Els deu autors són els següents: Jordi Graupera, Ignasi Moreta, Maria Garganté, Leticia Asenjo, Bernat Dedéu, Blanca Llum Vidal, David Fernández, Carla Vall i Duran, Joan Burdeus i Maria Sevilla Paris.

“Els textos es caracteritzen per un màxim rigor i un enfocament transversal, atès que els autors han tingut màxima llibertat per fer una lectura de cada manament àmpliament interdisciplinària. En aquest sentit, els volums abracen des de la filosofia fins a la política, passant per l'estudi teològic, la psicologia o la filologia, entre d'altres”, va

constatar Anna Punsoda.

També va voler posar en relleu que les cinc autores “han creat el seu text amb perspectiva de gènere”. Així mateix, va expressar que els deu manaments es poden estructurar en dues dimensions: “D'una banda, les accions i, de l'altra, el fur intern que, avui dia, poden traslladar-se al món de la llei i de l'ètica, respectivament.”

Les cobertes dels volums han estat dissenyades per Albert Planas i mostren la figura de Moisès amb les taules dels manaments en combinacions de colors llampants, d'inspiració pop. Al seu torn, la portadella interior incorpora un detall del vedell d'or d'un gravat del segle XVI.

Els dos primers títols —*Estimaràs Déu sobre totes les coses*, de Jordi Graupera, i *No diràs el nom de Déu en va*, d'Ignasi Moreta— van arribar a les llibreries el 2 de novembre passat. La resta s'aniran incorporant a les prestatgeries, de mica en mica, fins al març del 2024, moment en què la sèrie quedarà completada.

Realitat virtual a la catedral de Barcelona

S'aconsegueix així viure en primera persona una visita única

Passat i present es donen la mà gràcies a les tecnologies més avançades.

MAC
Barcelona

Gairebé cinc minuts d'experiència virtual immersiva. Això és el que ofereix des d'aquest mes de novembre la catedral de Barcelona a les visites turístiques. Sota el guiatge de l'equip de patrimoni de la seu barcelonina, un equip d'experts de l'empresa Vocces Lab ha fet servir un sistema d'enregistrament que ha unit drons amb càmeres de 360 graus, recreacions, grafismes, infografies i il·lustracions.

“És una manera de complementar la visita tradicional (cultural, turística...) perquè permet, a través de les ulleres de realitat virtual d'alta qualitat que hi hem instal·lat, concretament del model Oculus Quest2, anar

observant tant la història de la presència de la catedral aquí a Barcelona, com, sobretot, la seva transcendència espiritual i la seva importància cultural i artística”, va explicar Mn. Santiago Bueno, degà del Capítol de la Catedral de Barcelona, en la presentació als mitjans de comunicació d'aquesta iniciativa.

Mn. Bueno va comentar que “juntament amb l'entrada a la catedral, es poden observar, mitjançant aquesta experiència virtual immersiva de 360 graus, aspectes molt interessants de la catedral que la visita física impossibilita fer-ho. Per exemple, des de la punta del cimbori, amb la imatge de santa Elena a dalt de tot, l'usuari pot contemplar una panoràmica de la ciutat, o bé endinsar-se en l'antic baptisteri o en la cripta de santa Eulàlia”.

La realitat virtual esdevé així una eina eficaç per descobrir el temple a vista d'ocell a través d'un recorregut pels seus espais més emblemàtics. A més, compta amb una banda sonora original, creada pel compositor

Juan Marchena, que intensifica l'experiència sensorial. Es tracta d'una tendència creixent que enriqueix les visites turístiques i culturals i que proporciona una nova perspectiva de la catedral, on passat i present es donen la mà gràcies a les tecnologies més avançades.

Vocces Lab, l'empresa que ha fet possible aquesta fascinant aventura virtual, posa a disposició de la catedral de Barcelona les seves estacions immersives. “De fabricació pròpia, han estat pensades i dissenyades per gaudir de l'experiència de la realitat virtual amb la màxima comoditat i seguretat per al visitant. Poden escollir entre set llengües: català, castellà, anglès, francès, alemany, italià i xinès”, va afirmar Francisco Moya, director de Vocces Lab, als periodistes.

La realitat virtual ofereix una nova perspectiva del temple

Enrique Dussel, el filòsof de l'alliberament

**JOSEP LLUIS VÁZQUEZ
BORAU**

Comunitat Ecumènica
Horeb Carles de Foucauld

Ha mort, a la ciutat de Mèxic als vuitanta-vuit anys, Enrique Dussel, filòsof, historiador i teòleg infatigable. Tota una vida dedicada al pensament alliberador. El seu concepte de “transmodernitat” serà el marc conceptual que permetrà a l'Amèrica Llatina, i a d'altres continents, trobar la pròpia identitat. Ningú com ell ha pensat l'alliberament integral dels pobles.

Autor d'una obra voluminosa, en què es destaquen títols com *Hipòtesis para el estudio de Latinoamérica en la historia universal*, *Filosofía de la liberación*, *Hacia un Marx desconocido* i *Postmodernidad y transmodernidad*. Dussel ha estat reconegut internacionalment pels seus estudis en el camp de l'ètica, la filosofia política i el pensament llatinoamericà.

Va néixer la nit de Nadal del 1934 a La Paz, Mendoza, “un poble pobre” en què, com deia, “les barraques dels camperols, paupèrrims, em van donar sempre l'experiència del patiment, de la dificultat del poble”. Després d'una infantesa pobra, ja a la ciutat de Mendoza, va seguir una adolescència i joventut que va incloure el compromís polític, social, cristià i intel·lectual. Al costat d'altres estudiants, va fundar la Federació Universitària de l'Oest i va estar

pres per vagues que van realitzar amb altres dirigents dels moviments estudiantils contra Perón el 1954. A la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Nacional de Cuyo va arribar a dominar el grec, el llatí, el francès i l'alemany. Per una beca va viatjar a Madrid, on va treballar en la seva tesi *Problemática del bé comú en el pensament grec d'Aristòtil*, i va obtenir el grau de doctor a la Universitat Complutense l'any 1959. En el seu “període europeu” va incloure una escala a París, i a Montmartre, a l'església del Sagrat Cor, va descobrir, de la mà del místic francès Carles de Foucauld, que havia de canviar de rumb i es va dirigir a Israel.

Des del 1959 i fins al 1961 va viure a Natzalet, Israel, al costat del sacerdot Paul Gauthier, treballant com a fuster. Gauthier va ser convidat a parlar en el Concili Vaticà II, on va cridar l'Església a assumir un paper més actiu en la justícia social. Mentre va estar a Palestina, va formar part d'un grup anomenat “Companys de Jesús el Fuster”, que brindava ajuda a les persones afectades per la pobresa. Aquesta experiència “va obrir-li la ment, l'esperit i la carn a un projecte novament insospitat”, que va determinar la seva futura reflexió, perquè va tenir l'oportunitat de vivenciar el pobre com a exclòs.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Fer cases més resistents a les catàstrofes naturals

Als Estats Units són molt freqüents les catàstrofes climàtiques.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Un article aparegut a *The New York Times*, escrit per Christopher Flavelleens, en parla extensament. Crec que és un tema que no desdiu d'aquesta plana d'Actualitats Científiques i us en faré un resum. Com sabeu, als Estats Units d'Amèrica del Nord són molt freqüents les catàstrofes climàtiques. Un exemple: l'any 2022, segons les dades del cens, les inclemències del

temps van fer fora de la llar més de 3,3 milions d'adults nord-americans, i 1,2 milions d'aquests van passar un mes o més temps fora de casa i mig milió ni tan sols hi van poder tornar. Així va anar la meteorologia a aquelles regions l'any 2022, amb les seves tempestes i inundacions, provocades per huracans fortíssims.

Doncs bé, ja fa temps que s'ha pensat en la resolució del problema que això suposa i s'han començat a construir cases d'un estil ben curiós que tenen la capacitat de resistir aquests fenòmens que, cal notar-ho, s'incrementen ara amb el canvi climàtic que tots coneixem. Com són aquestes noves llars que ja s'estan fent? L'estudi científic (matemàtic) de com ha de ser una estructura que més resisteixi vents huracanats va donar el resultat que la forma semi-esfèrica és la que més aguanta, perquè canalitza el vent al seu voltant i

el priva d'una superfície plana sobre la qual hi exerciria amb més força. Sabent això, ben aviat hi hagué qui començà a edificar les anomenades cases-cúpula.

Així va ser, per exemple, a la petita localitat de Pecan Island (al sud-est de Louisiana) que un tal Joel Veazey s'hi va fer una casa-cúpula i el 2005 l'huracà Rita destruïa la majoria dels pocs centenars de cases del poblet, deixant, però, en peu la mansió de Veazey. I la gent li demanava disculpes d'haver-se rigut d'aquell tipus de casa que ara es mantenia sencera.

Però actualment la gent ja no se'n riu. La casa de Veazey havia estat construïda per una empresa de Minnesota anomenada Natural Spaces Domes, que continua edificant, i ha vist créixer la demanda en aquests dos últims anys. Té ja programada la construcció de cases-cúpula fins a la tardor del 2024. La cosa va endavant.

Flickr / Rbeard 113

TRADICIONS REMEIERES

El boixac és cicatritzant

Flickr / Dennis Lamczak

De la calèndula s'empra, preferentment, la flor i la fulla com a medicament antireumàtic.

**FRA VALENTÍ
SERRA DE MANRESA**

Arxiver
dels Caputxins

La calèndula (llat., *Calendula officinalis*; cast., *maravilla*) és una planta remeiera que, popularment, a Catalunya es coneix amb el nom de boixac. Semblaria que el seu nom científic prové de *Kalendae*; és a dir, el primer dia del mes, ja que, pràcticament, floreix de manera perseverant cada mes durant tot l'any. Aquesta planta es propaga de manera espontània en els camps i erms, i és una herba remeiera oficial, puix que entra en molts preparats dels antics

apotecaris. De la calèndula s'empra, preferentment, la flor i la fulla com a medicament antireumàtic, i també com a remei estimulant de la digestió, per calmar la tos, com a sudorífic, com a cicatritzant, per temperar les picades d'insecte i, sobretot, és usada externament en èczemes i altres malalties de la pell.

Els antics frares caputxins del convent barceloní de Santa Madrona escriviren, a propòsit de la calèndula, que *“esta planta se usa siempre en estado tierno y viva, ya que seca pierde todas sus propiedades. Sus hojas machacadas y aplicadas en cataplasmas y colocadas sobre los tumores blancos o llagas escrofulosas modifican notablemente el progreso de curación, que es rapidísimo. Al mismo tiempo debe el enfermo tomar alguna infusión preparada con sus flores. También favorece la segregación de la orina y del sudor”* (BHC, *Pócimas de capuchino*, 49).

El prestigiós botànic Pius Font i Quer († 1964), a propòsit de les virtuts

emmenagogues de la calèndula borda o de camp (llat., *Calendula arvensis*) —que sol créixer espontàniament a les vores dels camins i en els sembrats—, indicà que no només s'empra la flor del boixac, *“sino toda la planta en forma de tisana para regularizar la menstruación, y como no es tóxica, puede prepararse tan concentrada como se quiera”* (*Plantas medicinales*, 598). D'aquesta variant de la calèndula els pagesos en diuen *llevamal*, ja que l'usaven per aturar les hemorràgies i cicatritzar les ferides.

Els antics hortolans conventuals —que conreaven mates de boixac amb destinació a ser amanides i menjades al refetor i, sobretot, les destinades a l'apotecaria i infermeria per a ús oficial— consideraven que la calèndula és una planta que demana molt de sol i que és molt apta per a la jardineria. A l'article vinent us presentaré, si Déu vol, les nombroses propietats terapèutiques i gastronòmiques del fonoll.

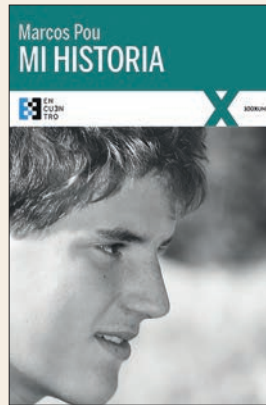

DOMINIC GREEN

La revolución religiosa

Galaxia Gutenberg, 2023, 496 pàg.

Figures com Baudelaire, Nietzsche, Darwin o Gandhi van contribuir amb les seves idees i teories a crear una nova espiritualitat, inspirada en la natura i les emocions. En aquestes pàgines, entre allò històric i allò literari, es narra com es va forjar el que avui dia és la societat moderna.

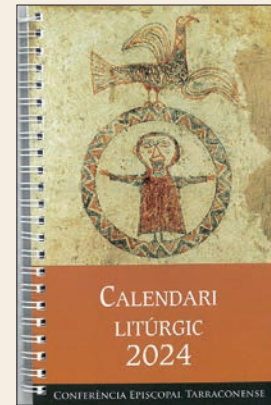

MARCOS POU

Mi historia

Ediciones Encuentro, 2023, 124 pàg.

El seminarista barceloní Marcos Pou (1991-2015) va escriure aquest relat autobiogràfic en què presenta la seva història, travessada per la presència de Crist. Les seves paraules descriuen alegries i tristors com les de qualsevol altre jove, i com es va anar deixant conquerir per la dolçor del Senyor.

COMISSIÓ INTERDIOCESANA DE LITÚRGIA I CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

Calendari litúrgic 2024

CPL, 2023, 176 pàg.

Aquest calendari, promogut per la Conferència Episcopal Tarraconense, ofereix totes les lectures i indicacions per a les celebracions de l'Eucaristia i de la Litúrgia de les Hores de l'any 2024 a les diòcesis amb seu a Catalunya.

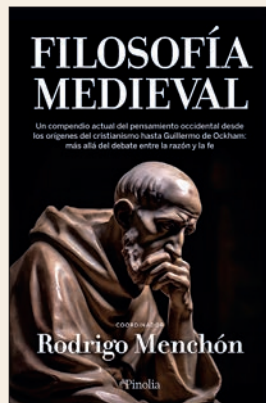

DANIEL ARASA

El mundo es de los que madrugan

IdeasyLibros Ediciones, 2023, 406 pàg.

Aquest llibre és un cant a la feina entesa com a servei. Són reflexions sobre diversos aspectes, com l'ètica a la feina i als negocis, la dignitat de la persona i fins i tot la santificació a través de la feina. Ple d'anècdotes, s'hi tracten a fons una gran quantitat de valors humans.

RODRIGO MENCHÓN (coord.)

Filosofía medieval

Editorial Pinolia, 2023, 272 pàg.

En aquest volum s'analitzen els fonaments de la filosofia medieval i les idees de grans pensadors cristians, com Agustí d'Hipona o sant Tomàs d'Aquino, les reflexions dels quals sobre la natura de Déu i l'ànima humana van establir les bases de la teologia cristiana.

FRANCESC ESCRIBANO

La terra i les cendres

Edicions 62, 2023, 240 pàg.

El periodista Francesc Escribano va viatjar per primera vegada al Brasil el 1985, quan va conèixer el bisbe Pere Casaldàliga. Després de la seva mort, hi ha tornat per fer balanç del pòsit que hi ha deixat Casaldàliga. El llibre retrata un país on conviuen la injustícia i la solidaritat.

CRÍTICA DE CINEMA

Les petites victòries

MONTSE CLAVERAS

Doctora en Història de l'Art
i professora de Religió

En un poblet francès, un home de 60 anys comença a anar a l'escola per aprendre a llegir i escriure, perquè de petit va haver de deixar els estudis per posar-se a treballar. A més, el poble ha de fer front a certes dificultats.

La pel·lícula és una reflexió sobre la despoblació. D'una banda, és un fet que la natalitat està disminuint i de l'altra algunes famílies marxen a les ciutats. El poble cada dia té menys habitants i en conseqüència menys serveis de proximitat. L'escola perillosa perquè compta només amb 10 alumnes. No hi ha, tampoc, serveis essencials com un forn, per exemple.

Aprendre no té límit d'edat. Hi ha un rerefons del pas del temps. La vellesa no ha (no hauria) de comportar un deixadesa de la persona, més aviat, segons la tesi del film, promou la valentia i coratge per aconseguir el que es vol.

El poble sobreviu, malgrat les dificultats, perquè cada persona té present l'altre. La preocupació dels uns pels altres apel·la a la unió de la comunitat davant dels problemes. El punt d'unió és l'alcalde/mestra.

Tenir uns valors, creure-hi, viu-

re'ls i, si és possible, fer-los viure. Valors com l'optimisme, la bondat, la compassió, l'empatia, la solidaritat. Tots ells dirigits a fer feliços els altres i aconseguir, plegats, petites victòries.

La pel·lícula barreja moments divertits amb moments reals que són més seriosos. És, per això, profunda i alhora commovedora i esperançada.

Finalment, si hi ha una virtut que sobresurt i que, avui potser, està *demodé*, és la tendresa. La protagonista la viu fins a l'extrem. La pregunta surt sola: podem viure sense tendresa? La resposta ens la dona Bourvil en el tema que acompanya el film *La tendresse*: "Cuando la vida implacable os cae encima nos quedamos como un pobre diablo, molido y decepcionado. Entonces sin la ternura de un corazón que nos apoya, no... No iríamos más lejos."

El clam a Déu del final de la cançó és el que demanem, tots, perquè el que venci sigui l'AMOR. "Dios mío, Dios mío, Dios mío, en tu inmensa sabiduría. Inmenso fervor haga que llueva sin secar, en lo más profundo de nuestros corazones torrentes de ternura para que reine el amor. Reine el amor hasta el final de los días."

LES PETITES VICTORIES,

de Mélanie Auffret

GUIÓ: Mélanie Auffret, Romain Compingt

INTÈRPRETS: Michel Blanc, Julia Piaton, Lionel Abelanski, Marie Bunel, India Hair, entre d'altres

89 minuts

França, 2023

AMB BON HUMOR

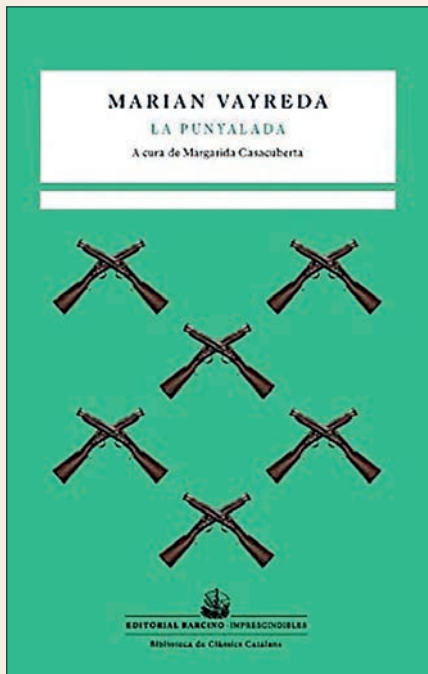

CRÍTICA LITERÀRIA

Història d'un drama rural

**LLUCIÀ
POU SABATÉ**
Historiador
i teòleg

MARIAN VAYREDA

La punyalada
(a cura de Margarida Casacuberta)
Editorial Barcino, 2021, 266 pàg.

S'acaba de publicar una nova edició d'aquesta història d'amistat i enemistat, d'amor i d'aventura de bandolers, situada en el context de les muntanyes de la Garrotxa, al Prepirineu català. L'Albert n'és el personatge principal, que confia la seva memòria escrita a un desconegut amb el qual fa amistat. A través de la trama, veiem una imatge preciosa d'aquesta terra volcànica plena de coves i torrents, escenari de les guerres carlines i del bandolerisme.

El realisme naturalista de finals del segle XIX es conjumina amb un amor arreu de les muntanyes, fins i tot els sobrenoms dels personatges tenen relació amb la fauna autòctona. La Coralí és el personatge femení a l'entorn del qual gira l'enemistat de l'Albert i un bandoler que abans va ser amic seu.

La punyalada es va publicar per fascicles del 1903 al 1904, quan ja havia mort l'autor. L'anàlisi psicològica dels personatges apareix com a novetat a la literatura catalana, i és una de les novel·les més rellevants del realisme català.

L'escenari on es desenvolupa la història és la festa de Sant Aniol d'Aguja, ermita propera a Tortellà. A la novel·la ens submergim en la cultura de la comarca, bevem el llenguatge de la Garrotxa d'aleshores, moltes de les paraules de la qual resten avui vives, una manera peculiar i agresta de la parla que comporta moltes frases fetes.

També veiem un determinisme que té la literatura de l'època sota influència d'una ciència positivista ja superada. Però potser el més bonic de la novel·la és aquest endinsar-nos en els viaranys costeruts d'aquesta terra de volcans, amb una visió de l'autor, pintor que no prospera, com sí que ho va fer el seu germà, però que ens deixa unes descripcions que són autèntiques obres pictòriques. El preciosisme d'aquesta escriptura pot fer difícil les primeres pàgines, fins que ens submergim en aquest món màgic, que ja ens estremeix fins a l'última pàgina.

UN NOU LLINDAR

Temps d'avaluació

En acabar el recorregut d'un any litúrgic, em sembla oportú que ens preguntem pel camí que hem fet, per tal de reprendre'l de nou amb esperit renovat i esperançador.

Per això, demanant-nos per la qualitat de la fe, per la fortalesa de l'esperança i per l'ardor de la caritat, hem crescut realment? Hem de revisar-nos amb humilitat i demanar-nos: som un signe viu i creïble de Jesucrist per a la nostra gent? Reconeixem el Senyor en els nostres germans i germanes, especialment quan els hem vist amb fam i set, forasters o despullats, malalts o a la presó? Aquesta és la mesura evangèlica del nostre actuar.

Hem de reconèixer que Ell, com a bon pastor, "ens mena al repòs vora l'aigua i ens guia pels camins segurs". Fixem-nos en Jesucrist: per què "Rei" de tot el món? Per què aquest títol universal? La seva història no és una història al costat d'altres; és única i ho abasta tot. La seva acció salvífica envaeix tots els racons de la creació. Res no s'escapa de la seva presència, el seu "Regne" no té fi, és etern, un "Regne" que reuneix en ell totes les qualitats possibles: veritat i vida, santedat i gràcia, justícia, amor i pau.

Aquest és l'estil, la novetat, el programa d'aquest "Rei" que ha guanyat per a tots una nova i definitiva situació de vida plena i felicitat, no assegut en un tron de poder, sinó clavat en una creu.

Així ha vençut el pecat, la mort i tot el mal. La contemplació de Jesucrist, un rostre per observar atentament des de la fe, rostre de Fill, rostre dolgut, rostre de Ressuscitat, ens introdueix en un misteri indescriptible d'amor.

Aquesta és la clau per entendre quina mena de "Rei" i quina mena de "Regne" es desvetlla i es dona a conèixer.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**PJ Armengou, Maria Balart, Jaume Balateu,
Ivan Bassols, Pilarín Bayés, Agustí Borrell,
Montse Claveras, Juanjo Fernández, Jordi
Font, Antonio Gil, Ignasi Miranda, Viqui
Molins, Glòria Monés, Rodrigo More-
no, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Joan
Pallarès-Personat, Ada Parellada, Meritxell
Plana, Lluïcà Pou, Quique, Valentí Serra,
Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, Josep
Lluís Vázquez Borau**Redacció, administració, publicitat i
promoció:**C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabil·litat), Dídac Campos (subscripcions)

Club Nous Amics: Janet Duatis**Autoedició i compaginació:**

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nos-

tres col·laboradors no reflecteixen

necessàriament la d'aquest setmanari

 Agenda**Barcelona****JORNADES BÍBLIQUES**El **diumenge 26 de novembre**, a
les 11.30, *¿Hay paz en nuestra casa?*
amb Francisco González i Judit Ruiz
(parròquia Mare de Déu de la Meda-
lla Miraculosa); el **dilluns 27**, a les
20.00, missa de la solemnitat de la
Miraculosa; el **dimarts 28**, a les 17.30,
Bíblia per a catequistes *La anuncia-
ción: el anuncio de la paz*, amb Quique
Fernández (parròquia Mare de Déu de
la Medalla Miraculosa); el **dimecres**
29, a les 19.30, *Ester, la defensa de la*
paz amb Quique Fernández (parrò-
quia de Santa Tecla); el **dijous 30**, a
les 19.45, diàleg *La paz interior* amb
Gloria Morelló i Mónica García (par-
ròquia de la Preciosíssima Sang); el
divendres 1 de desembre, a les 20.45,
escola de pregària *La oración de in-
tercesión de Moisés* (parròquia Mare
de Déu de la Medalla Miraculosa); el
dissabte 2, a les 10.00, recés d'Ad-
vent *Constructores de la paz* amb el G.
Pepe Pedregosa, Quique Fernández,
Francisco González i Judit Ruiz a la
casa d'espiritualitat Betània. Més
informació: tel. 652 078 868.**ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ**El **diumenge 26 de novembre**, a les
17.15, Ramón Garcés parlarà sobre
la relació entre Pau VI i Carles V (c/
Consell de Cent, 293 - Barcelona).**BONAIGUA EN COL·LOQUI**El **dimarts 28 de novembre**, a les
12.45, conferència de José Àngel Do-
mínguez *Tierra Santa, el lugar donde*
vivió Jesús (c/ Jiménez i Iglesias, 1 -
Barcelona).**NIT DE GETSEMANÍ**El **dijous 30 de novembre**, per a sa-
cerdots, homes i nois, a les 21.00,
hora santa; a les 22.00, missa; el **di-
vendres 1 de desembre**, per a tota
la parròquia, a les 19.00, hora santa;
a les 20.00, missa. Hi haurà sacer-
dots per confessar. Parròquia Verge
de Gràcia i Sant Josep "Josepets", pl.
Lesseps, 25 - Barcelona.**AULA MOUNIER**El **divendres 1 de desembre**, a les
19.00, presentació del llibre *Jacques*
Maritain i Carles de Foucauld de JoanLluís Pérez Francesch a la sala Sant
Jordi del Seminari Conciliar de Bar-
celona (c/ Diputació, 231). Presideix
Mons. Javier Vilanova amb la parti-
cipació de Mn. Salvador Bacardit i
l'autor del llibre.**MONESTIR DE SANT PERE DE LES
PUEL·LES**El **dissabte 2 de desembre**, a les
19.00, vetlla d'Advent (c/ Anglí, 55
- Barcelona).**Solsona****ANY JUBILAR BELLPUIG**El **dijous 30 de novembre**, a les 19.30,
celebració dels 400 anys de la pri-
mera arribada del Crist de Bormio a
Bellpuig i 70 del seu retorn: missa a
l'església de Sant Nicolau de Bell-
puig.**Terrassa****CRISTIANS PER TERRASSA**El **dijous 30 de novembre**, a les 19.45,
pregar amb els salms a l'església de
Sant Pere de Terrassa, acompanyats
a l'orgue per Jordi Figueras.**Vic****TERRITORI OLIBA**El **dijous 30 de novembre**, a les 19.00,
conferència de Judit Verdager so-
bre *Monstres medievals*, al Museu d'Art
Medieval de Vic.**COVA DE MANRESA**El **diumenge 3 de desembre**, a les
9.30, recés intergeneracional *Pre-
parem l'Advent en família* amb Jaume
Casassas i equip (tel. 938 720 422).**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Pel Papa, perquè continuï acompa-
nyant en la fe el ramat que li ha estat
encomanat

“Per a un jove, fer una experiència de recés només pot ser positiu”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El cap de setmana del 15 al 17 de de desembre té lloc a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada de Tiana un recés en silenci per a joves amb el tema “Déu vol néixer en tu!”, amb l'acompanyament de Mn. Marc Labori i Susana García, carmelita de Sant Josep. En parlem amb una de les organitzadores, Berta Fusté. Més informació: <https://obraejercicios.org/producte/reces-15-17-deseembre-2023-tiana>.

Qui organitza aquest recés?

L'organitzem un grup de joves de l'arxidiòcesi de Barcelona que, amb moltes ganes, ens trobem un matí o una tarda al mes guiats per Mn. Marc Labori, fent formació per aprendre què és l'acompanyament espiritual a una altra persona i com fer aquest acompanyament. També hi col·labora l'Obra d'Exercicis Parroquials, una associació pública de l'arquebisbat de Barcelona que impulsa la pràctica d'exercicis i de recessos espirituals.

El lema és “Déu vol néixer en tu!” ...

És el que més s'apropa a la idea de recés que tenim. Teníem molt clar des del primer moment que volíem que fos un recés d'Advent proper a les festes de Nadal. Fer-nos a nosaltres mateixos un regal de cap de setmana de recolliment personal que té com a objectiu principal arribar preparats al Nadal per poder viure aquest temps amb intensitat espiritual i tenint sempre present que celebrem el naixement de l'Infant Jesús.

Per a qui està pensat?

Està pensat per a joves de 25 a 40 anys que vulguin viure i aprofundir la seva espiritualitat o que tinguin inquietud per començar-la a conèixer. El recés, *a priori*, està pensat per a persones que ja coneixen Déu i que d'alguna forma o altra, ja viuen la fe i volen viure-la més intensament. Tot i això, tenint en compte experiències de joves que van viure el recés l'any passat, ens fa especial il·lusió que persones que no coneixen Déu, que tenen inquietud per conèixer-lo o que es pregunten què és tenir fe o com es viu la vida amb fe, puguin aturar la rutina diària i puguin viure i compartir un cap de setmana diferent.

BERTA FUSTÉ

Una de les organitzadores del recés “Déu vol néixer en tu!”

Per què pot ser important fer aquesta experiència?

Per a un jove, fer una experiència de recés només pot ser positiu. La paraula en si ja vol dir recolliment personal voluntari i, per tant, pau. Els joves no parem mai quiets i quan ho fem ens adonem de les coses que realment són importants a la vida: la pau interior crec que és una d'elles. La fe i la relació amb Déu es van construint dia a dia. Igual que cuidem la relació que tenim amb els amics i els dediquem temps i els respectem, hem de cuidar la relació que tenim amb Déu i li hem de dedicar temps, l'hem de respectar, i dia a dia l'hem d'anar descobrint més i més.

Fer una experiència d'aquest tipus ajuda a conèixer gent jove que també coneix Déu i que viu la fe, i també altres joves que potser no la viuen però que gràcies a tu s'ho plantegen i, d'una forma o d'una altra, els acabes acompanyant espiritualment en el procés de conèixer Déu.

Guardeu-vos a l'agenda aquest cap de setmana de regal amb Déu, no us perdeu aquesta oportunitat!

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca